

MLADI UMETNIKI POKAZALI DOLOČEN NAPREDEK

„Ko smo odkrili spominsko ploščo našemu Napotniku in ko bo zaživela mala Napotnikova kiparska kolonija, od vsega srca želim, da bi v njej resnično zaživel globok umetniški duh.“ Tako je zapisal akademski slikar Božidar Jakac v spominsko knjigo lani v Zavodnjah, ko je začela delo 1. mala Napotnikova kiparska kolonija. Takrat je bila izrečena tudi želja, naj bi ta kolonija postala stalna oblika likovnega ustvarjanja in življenja v Šaleški dolini. S tem pa bi ponesli umetniško poslanstvo Ivana Napotnika širom po domovini.

Tudi v soboto, 7. in v nedeljo 8. tega meseca se je zbralo v Zavodnjah okrog 20 mladih kiparjev iz osnovnih šol velenjske občine. Ob začetku dela 2. male Napotnikove kiparske kolonije je bila kratka slovesnost, na kateri sta udeležence pozdravila v imenu organizatorja občinske zveze prijateljev mladine Elfrida Ambrožičeva in prof. Lojze Zavolovšek. Nato so si pionirji-kiparji ogledali rojstno hišo Ivana Napotnika. Elfrida Ambrožičeva je povedala, da so letos povabili v Zavodnje tudi mlade kiparje iz Preboda, Kočevja in Leskovca pri Krškem. Zaradi obveznosti in psov, ki so jih imeli prav v dneh kolonije, so se vljudo opravičili in obenem sporočili, da bodo ob morebitnem ponovnem vabilu prihodnje leto zagotovo prišli. Med pionirji ni bilo tudi kiparja Janka Dolenc iz Vuzenice, ker je nenadoma zbolel. Vendar je Janko Dolenc obljubil, da bo še

13. maj 1975 – leto XI – št. 22 (281) – cena 2 din
Glavni in odgovorni urednik Ljuben Naraks

v tem letu izpolnil svojo nalogo in napravil plastiko pri šoli.

Letos so v kletnih prostorih podružnične šole v Zavodnjah uredili tudi kuhinjo in jedilnico, za kar ima največ zaslug skupnost otroškega varstva. S tem je dana možnost, da bodo lahko v tem partizanskem kraju še večkrat organizirali različna srečanja pionirjev. Vsi izdelki, ki so jih napravili mladi umetniki ob prvi in drugi mali Napotnikovi koloniji, bodo prikazani na republiški razstavi likovni svet otrok, ki je vsako leto 22. februarja na osnovni šoli Karel Destovnik – Kajuh v Šoštanju. Čez nekaj let, ko se bo nabrala že lepa zbirka umetnin mladih kiparjev, pa bo organizirana samostojna razstava vseh del.

Kot so povedali mentorji Lojze Zavolovšek in Milena Carli ter vodja podružnične šole Jože Svetina, katere učenci so prav tako sodelovali na kiparski koloniji, je druga Napotnikova kolonija napravila določen napredek v primerjavi z lanskim. Pionirji so prišli letos v Zavodnje veliko bolj pripravljeni kot lani, že z določenimi izkušnjami, pa tudi pri samem delu so bili veliko bolj samostojni.

„Trudimo se,“ je dejal akademski slikar Lojze Zavolovšek, „da bi otrokom vzbudili zanimanje za vrednote, ki jih je ustvarila človeška roka. Zavedamo se, da vsi ti otroci ne bodo umetniki. Dejstvo pa je, da bodo boljši poznavalci del kiparja Ivana Napotnika.“

K našemu kratkemu zapisu o 2. mali Napotnikovi kiparski koloniji v Zavodnjah naj dodamo še to, da so bili pionirji zelo veseli, ker sta jih med delom obiskala tudi predsednik izvršnega sveta skupščine občine Velenje dipl. ing. Franjo Kljun in sekretar občinske konference SZDL Velenje Jože Veber.

• RAZŠIRJENA SEJA VELENJSKEGA IZVRŠNEGA SVETA

Brez nadurnega dela

Na nedavni razširjeni seji izvršnega sveta skupščine občine Velenje, bila je 61. zapovrstjo, so ocenili gibanje gospodarstva te občine v letošnjih prvih treh mesecih in obenem tudi izvajanje stabilizacijskih programov. Izvršni svet je že na eni izmed prejšnjih sej podrobno razpravljal o tem, kakšne ukrepe storiti, da bi v občini Velenje neusklajena gospodarska rast naraščala tako, kot so predvideli v razvojnih programih. Na razširjeni seji pa so se še podrobneje domenili, kako poseči v tiste dejavnosti, ki zdaj zaostajajo in odpraviti odstopanja od začrtane gospodarske in družbene usmeritve.

Industrijska proizvodnja v občini Velenje ne gre več v korak s planirano. To se vidi predvsem v doseženem družbenem proizvodu, ki je lani sicer nominalno porasel za 41 odstotkov, realno pa le za okoli 8. V razvojnem programu do leta 1980 pa predvidevajo povprečno letno realno stopnjo rasti industrijske proizvodnje do 14 odstotkov. Izvršni svet bo storil vse potrebno, da v temeljnih organizacijah združenega dela zadržijo načrtovano gospodarsko pot. Zlasti pomembni so stabilizacijski programi, ki so večinoma sestavljeni tako, da so neuporabni. V teh programih mora vsak ukrep biti ocenjen v dinarjih. Šele tako bodo delavci lahko spoznali, kje in za koliko so bili učinkoviti. Potrebno bo tudi uskladiti osebnih dohodkov s produktivnostjo in delo opraviti v rednem delovnem času. Na razširjeni seji izvršnega sveta so menili, da bi razen v energetiki, morali povsod drugod v velenjski občini odpraviti nadure.

Občinska zveza prijateljev mladine je letošnjo malo Napotnikovo kolonijo organizirala v okviru Jugoslovanskih pionirskih iger. Udeleženci kolonije (na sliki zgoraj) skupaj z mentorji in predsednikom izvršnega sveta Franjem Kljunom. Spodaj: Jože Veber in Lojze Zavolovšek si ogledujeta „partizana“ – umetnino pionirja Andreja Zelenka z osnovne šole Anton Aškerc Velenje.

Komentar tedna

Daleč stran od tega smo, da bi skrivali svoje napake. Mislimo pa na nekatere slabosti našega skupnega dela, na počasno in prepočasno uresničevanje skupno dogovorjenih nalog in še na marsikaj.

Med seboj smo si ljudje različni, živimo po nekaterih svojih določilih, ki jih diktira dom, tudi vzgoja, družina in še marsikaj. Vsi skupaj pa se vendarle zavzemamo za krepitev tistih življenjskih meja, ki nam zagotavljajo svobodo, mir, napredek, boljše življenje, ki se manifestira tudi v večjem družbenem in osebnem standardu. Predvsem pa vemo, da ni na tem svetu nič podarjenega, da je vsaka dose-

žene življenjska vrlina tesno povezana tudi z delom, delo pa mora uresničevati tudi vse tisto, kar smo kot vizijo boljšega življenja zapisali v novo ustavo.

nim aparatom. Sploh je namen nove ustave krepitev samoupravnih pravic delovnih ljudi v celoti in ne krepitev državnega aparata. Slednji se zato vedno bolj umika v vlogo doslednega izvrševalca ljudske volje.

Samo tistim, ki se tako ne ravna, se bodo morda zdele te besede vse preveč načelne, morda celo barvito lepe, nikakor

šajo kdaj pa kdaj reševati po skrajno nesamoupravni poti, mimo dogovorjenih pravil socialističnega samoupravljanja, z žeteno državno intervencijo v obliki ukrepov ali celo kar denarnih sredstev. Kot da bi hoteli nekateri v teh primerih uporabiti ustavo le tedaj, kadar izkazujejo svoje probleme, nočejo pa je uporabljati takrat, ko je treba probleme razreševati z lastnim delom. Pa naj gre to za najrazličnejše investicije v družbeno in proizvodno sfero, za problem zaposlovanja, pogojev dela, prenikanja osebnih dohodkov itd.

Ponavljamo: problemi obstajajo in treba jih je rešiti. Sedaj je samo vprašanje kako. S kakšnimi metodami: samoupravnimi ali državno intervencijskimi. Verjetno s prvimi. Tu dileme ni. Za to pa je potrebno veliko znanja, tudi nekoliko potrpljenja, solidarnosti s tistimi, ki so še v bolj zagatnem položaju, predvsem pa vedenje, da so v ustavi poleg pravic zapisane tudi naše dolžnosti, kako se lahko naše pravice sploh uresničijo.

MILAN MEDEN

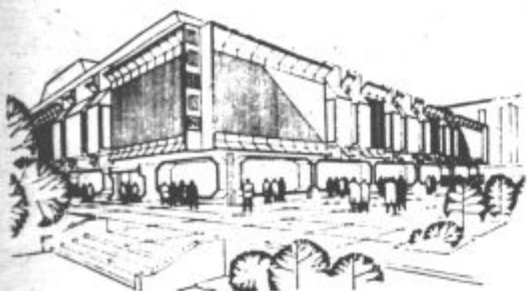
METODE

Delavska ustava je to, smo dejali. Ustava pravic in dolžnosti. Razvita samoupravnost, grajena na delegatski podlagi, je njena trdna značajska poteza. Dejali smo še, da ji lahko samo z našim lastnim delom vdahnemo življenje. Tega ne more storiti nismo nas – namesto konkretnega dela – niti sama Zveza komunistov, niti sindikati, SZDL ali država z vsem svojim strokov-

pa jih ne bodo prevzeli vase kot program, kot nezamenljiva pravila našega ravnanja.

To pa poudarjamo zaradi tega, ker smo že uvodoma zapisali, da nam marsikdaj ne gre tako, kot si želimo. Vendar za to ne moremo kriviti ustave, še manj le drugih okoliš. V mislih imamo namreč vse tiste primere, ki so sicer pereči po svoji problematiki, a ki se sku-

Modne novosti za letošnje poletje v konfekciji, metraži in obutvi

ZA VSO DRUŽINO
VAM NUDI
V VELIKI IZBIRI
NA SVOJIH SPECIALIZIRANIH
ODDELKIH

VELEBLAGOVNICA

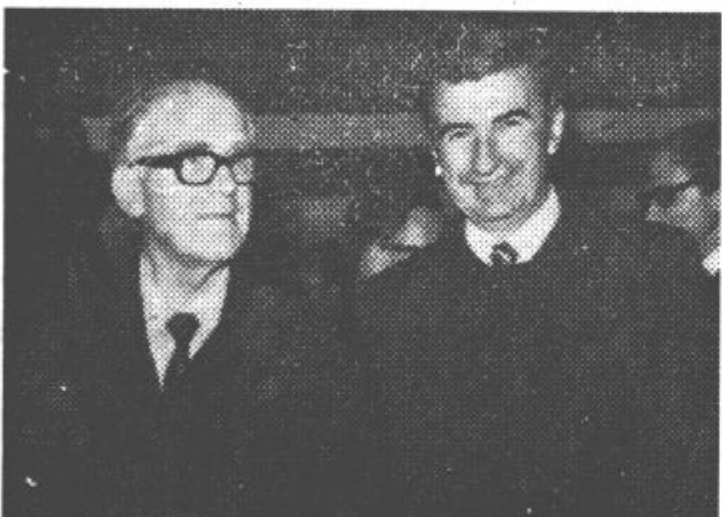
nama

V VELENJU

O SODELOVANJU NA VSEH PODROČJIH

Po večdnevem obisku v Demokratični republiki Vietnam in Južnem Vietnamu se je pred dnevi vrnila v domovino delegacija zveze sindikatov Jugoslavije pod vodstvom predsednika sveta Mika Špiljaka. Mika Špiljak je ocenil ta obisk kot zelo koristen in izrekel prepričanje, da bo prispeval k razvoju sodelovanja Jugoslavije s tema državama. Na sliki: jugoslovanska delegacija si je med obiskom v Demokratični republiki Vietnam ogledala tudi tekstilno tovarno v mestu Nam Bin, ki leži 80 kilometrov južno od Hanoja.

ŠVEDSKA DELEGACIJA NA OBISKU V NAŠI DRŽAVI: V začetku tega tedna je predsednik parlamenta Henri Alard. Švedske goste je ob prihodu na beograjsko letališče sprejel predsednik skupščine SFRJ Kiro Gligorov. Med pogovori so ugotovili, da se sodelovanje med državama zelo uspešno razvija, in izrazil željo, da bi se prijateljsko sodelovanje tudi naprej razvijalo na vseh področjih.

JUGOSLOVANSKA SKULPTURA V MUZEJU SO-DOBNE UMETNOSTI: V Beogradu so odprli veliko reprezentativno razstavo „Jugoslovanska skulptura 1870–1950“. Obiskovalcem muzeja je s tem dana možnost, da se lahko na podlagi 86 izbranih del 68 avtorjev seznanijo z razvojem kiparstva v obdobju osemdesetih let.

ZADNJE DNI PO SVETU...

● KIM IL SUNG KONČAL OBISK

Predsednik DLR Koreje in generalni sekretar CK Delavske partije Koreje Kim Il Sung je v ponedeljek zvečer končal uradni in prijateljski obisk v Jugoslaviji in odpotoval z brniškega letališča.

Po zadnjem, dobro uro trajajočem razgovoru, se je od svojega gosta poslovil v rezidenci na Brdu pri Kranju predsednik republike Josip Broz Tito s sprogo in svojimi sodelavci.

Pred tem sta bila predsednika v ponedeljek dopoldne v Ljubljani, kjer ju je pozdravilo na tisoče Ljubljančanov, ko sta prišla na Trg revolucije in položila na spomenik revolucije venca.

Nato sta obiskala Ljubljansko banko in si ogledala panoramo mesta, po dobri uri pa se odpeljala nazaj na Gorenjsko.

To je bil zadnji dan obiska uglednega gosta, ki pomeni začetek novega obdobja v odnosih med obema državama. Jugoslavija in DLR Koreje sta sicer zemlje pisno gledano zelo oddaljeni

druga od druge, zato pa je v njunih pogledih na svet toliko več skupnega.

Čeprav namreč DLR Koreje še ni polnopravni član neuvrščeni, bo to vsekakor postala v najkrajšem času, saj bodo o njenem sprejetju v veliko družino narodov, ki sledijo tem idejam, razpravljali že na avgustovskem ministerskem sestanku neuvrščeni v Limi, glavnem mestu Peruja.

Predsednika in njuni sodelavci sta se zelo izčrpno pogovarjala tudi o mednarodnem položaju nasploh, v okviru tega pa o najbolj občutljivih in perečih problemih. Med drugim so govorili tudi o prizadevanjih DLR Koreje, da doseže združitev obeh delov (severnega in južnega) v eno enoto. Glede tega je bilo rečeno, da Jugoslavija podpira prizadevanja za miroljubno uveljavitev tega cilja.

Dvostranski odnosi se bodo po obisku predsednika Kim Il Sunga popravili, pa čeprav že sedaj niso bili slabi. Gost iz DLR Koreje je med krajšim nagovorom v Ljubljani tudi dejal, da po-

meni njegov obisk prelomnico za korejsko-jugoslovanske odnose.

● SUEŠKI PREKOP ZNOVA ODPRT

Predsednik arabske republike Egipt je v Port Saidu svečano odprl Sueški prekop, ki je tako po osmih letih znova močno skrajšal pomorsko pot iz Evrope v Azijo in vzhodno Afriko.

V odprtju prekopa (pri čiščenju so sodelovali ameriški, francoski, britanski in sovjetski strokovnjaki) vidijo opazovalci pomembno dejstvo in napredek pri uveljavljanju politike miroljubnega iskanja rešitve bližnjevzhodne krize.

Pred tem se je namreč egiptovski predsednik Sadat sestal v Jugoslaviji s predsednikom Titom in v Avstriji z ameriškim predsednikom Fordom, kar se vse – vsako srečanje seveda po svoje – vklaplja v diplomatska prizadevanja Egiptčanov, da bi sedanje stanje „ne vojna, ne mir“ vendarle premaknili z mrtve točke. Pri tem bodo seveda imeli še ogromno

dela, saj je na tem občutljivem področju žal še vedno več neznank kot jasnih odgovorov na zamotana vprašanja.

Nekateri vidijo osnovo za zmeren optimizem tudi v sklepu izraelske vlade, da bo umaknila del svojih oboroženih sil s Sinaja in tako pokazala dobro voljo za uveljavitev mirne rešitve.

● V BEJRUTU MIR

Po spopadih med desničarskimi falangisti in pripadniki palestinske osvobodilne organizacije je v Bejrutu in Libanonu zopet zavladal mir.

Zdi se, da se je vladi v glavnem mestu vendarle posrečilo obvladati zelo napet in nevaren položaj in doseči vsaj zasilno spravo med Palestinci in falangisti.

● BRITANIJA OSTANE V EGS

Medtem pa so se v Veliki Britaniji na nacionalnem referendumu z večino opredelili za ostanek Velike Britanije v Evropski gospodarski skupnosti, kar ocenjujejo opazovalci kot utrditev evropske zveze in enotnosti.

PROSLAVA — Ob 30. obletnici povratka slovenskih izgnancev na domove in 7. juliju, dnevu slovenskih izgnancev, je bila v Brestanici pri Krškem proslava, na kateri je govoril sekretar izvršnega komiteja predsedstva CK ZK Slovenije Franc Šetinc. Slovesnosti so se poleg več kot 1000 občanov udeležili tudi bivši izganci, predstavniki slovenskih skupnosti iz Italije in Avstrije, predstavniki pobratene občine Bajina Bašta ter družbenopolitični delavci Slovenije.

MESO — Vse vrste mesa razen junčjega, za katerega so prodajne cene oblikujejo prosto, se bodo podražile za 12,5 odstotka. To je polovico manj, kot so se povečale odkupne cene živine. Za ta skok cen se je treba zahvaliti zakonu o premijah za meso in mleko. Da bi samo polovico podražitve plačali potrošniki, je zagotovljen milijardo dinarjev za premije. Rejci bodo za junčje meso dobili dva din premije pri kilogramu, za govedino je premija 3,15 din, za svinjsko 3,50 din, ovčje 3,20, za perutnino pa 2,40 din. Denar za premiranje

mesa in mleka doteka predvsem iz davka na pivo, žganje in vino.

BIENALE — V imenu pokrovitelja, predsednika republike Tita je predsednik skupščine kulturne skupnosti Slovenije Miloš Poljanšek odprl v Ljubljani enajsti grafični bienale. Otvoritev so se udeležili tudi Stane Dolanc, dr. Marijan Breclj, Rudi Čačinovič, Vinko Hafner, Jože Smole in drugi. Žirija je na letošnjem bienalu podelila veliko premijo japonskemu umetniku Akiri Matsumoti, dvoje enakovrednih premij pa sta prejela Andrej Jemec, Jugoslavija, in Rot Kitaj, ZDA. Podeljenih je bilo tudi 18 odkupnih nagrad. Na grafičnem bienalu, ki bo odprt do konca avgusta, letos razstavlja 440 avtorjev iz 51 držav 1259 grafičnih listov, kar je rekord dosedanjih bienalov.

TURIZEM — Že za 100 dinarjev bo naš gost že v glavni sezoni preživel svoj dopust na slovenski obali. Zavod za turizem Portorož je letos končno dosegel dogovor z nekaterimi hotelskimi hišami, da bodo nudili

...IN DOMOVINI

gostom v zasebnih sobah penzijsko hrano po dostopnih cenah. V Piranu bo ležišče v zasebni sobi v glavni sezoni mogoče dobiti že za 20 do 30 dinarjev, polni penzion v restavraciji Punti ali v Neptunovem hramu, pa bo stal za takega gosta 55 dinarjev dnevno. V Izoli bo cena ležišča prav tolikšna, medtem ko bo polni penzion v restavraciji hotela Riviera znašal 86 dinarjev. V Portorožu pa zavodu letos še ni uspelo doseči z gostinci takšnega dogovora, oziroma dovolj nizkih cen, vendar pa bo tudi ob cenah sob, ki znašajo v sezoni do 40 dinarjev na osebo, mogoče preživeti dan za 1000 dinarjev, seveda, s cenjeno hrano v samopostrežni restavraciji na kopališču.

OLJE — Tisti, ki svoje domove ogrevajo z oljem za gospodinjstvo, vedo, da ta vsakoletni izdatek predstavlja precejšnjo postavko v družinskem proračunu, zato si na tiho želijo, da bi se dalo ta vir toplote nabaviti tudi s pomočjo obročnega odplačevanja. Podjetja Naftagas, INA in Petrol so se že lotila potrebnih priprav, pa zdaj vse tako kaže.

da bo že letos možen nakup kulinkega olja na kredit, tako kot je to zdaj urejeno s premogom.

ELEKTRIKA — Elektroenergetski položaj od zdaj pa do oktobra bo odvisen predvsem od vremenskih razmer, po drugi strani pa tudi od tega, za koliko se bo večala poraba električne energije. Problem je v tem, ker v to običajno sicer sušno obdobje vstopamo z akumulacijami vode, ki so priljubljene za milijardo kilovatnih ur električne energije manjše od predvidenih. Po sedanjih predvidevanjih bo od junija do oktobra primanjkovalo električne energije v BiH, Crni Gori, Makedoniji in na Hrvaškem.

INŽENIRJI — Medtem ko na bregovih Save pri Krškem kopljejo temelje za prvo jugoslovansko jedrsko elektrarno, je znanstveni svet elektrotehniške fakultete v Zagrebu začel obnem s strojno in brodarstvo fakulteto ter institutom Rudjer Bošković pobudo za uvedbo študija jedrske energetike, ki naj bi se začel že v šolskem letu 1976/77. Zdjaj še ni gotovo, ali bo v celoti izpolnjen ambiciozni načrt gradnje 20 jedrskih elektrarn v Jugoslaviji, povsem jasno pa je, da jih bo do leta 2000 že nekaj. Prav zaradi tega se je porajala potreba po vzgoji jedrskih inženirjev v domačih visokošolskih zavodih.

Aktualno

Doslednost — povsod in za vse

Pred tednom dni smo v naši rubriki pisali o gospodarjenju v delovnih skupnostih občine Velenje in o prvih uspehih pri uresničevanju stabilizacijskih in protinflacijskih programov.

Komunisti v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, v krajevnih in samoupravnih interesnih skupnostih morajo nemudoma oceniti uresničevanje stabilizacijskih programov in pregledati izvajanje občinske resolucije o družbenoekonomskem razvoju za leto 1975. Stabilizacijske programe bi morale čimprej izdelati vse tiste skupnosti, ki teh še niso oblikovale, tudi krajevne skupnosti in samoupravne interesne skupnosti. Ob tem morajo delovne skupnosti skrbno preučiti gospodarska gibanja v preteklem in letošnjem letu, še posebej pa ugotoviti, kako je z gibanjem produktivnosti dela, ekonomičnosti poslovanja, rentabilnosti vloženih sredstev, materialnim položajem gospodarstva.

Proizvodnjo bo treba v prihodnje kar najbolj uskladiti s potrebami tržišča, pri čemer bo potreba doseči dolgoročneje sodelovanje organizacije združenega dela s tujimi partnerji. Tudi delovne skupnosti iz Saleške doline bodo morale aktivno sodelovati v prizadevanjih za ustanavljanje poslovnih skupnosti za skupne nastope na tujih tržiščih. Izkoristiti je treba vse mož-

nosti za izboljšanje organizacije dela in tehnologije, okrepiti je treba delovno disciplino, zmanjšati zaloge itd. Čimprej morajo preiti pod samoupravni nadzor tudi materialni stroški.

Pregledati bo treba upravičenost investicij, tistih, ki jih že izvajajo, prav tako pa tudi tistih, ki jih še načrtujejo. Pri tem mora biti osnovno vodilo, da je mogoče investirati le, če je zagotovljen potreben denar, ob tem pa uveljaviti praksu združevanja sredstev za prednostne naložbe ter za pospešitev gradnje družbenih najemnih stanovanj.

Temeljito je treba preučiti politiko zaposlovanja nove delovne sile; večjo skrb je treba nameniti izboljševanju organizacije dela ter bolje izkoriščati razpoložljivi delovni čas. V prizadevanjih za izboljšanje kvalifikacijske strukture je treba še naprej razvijati mrežo šol usmerjenega izobraževanja.

Okrepiti je treba delo organov samoupravnega delavskega nadzora, večjo pozornost nameniti načrtovanju v temeljnih organizacijah združenega dela in usklajevanju razvojnih hoten temeljnih organizacij združenega dela v okviru posameznih organizacij združenega dela. Združevanje dela in sredstev pa mora prinesiti nove kvalitete dela, vplivati pa mora tudi na izboljšanje

ekonomskega položaja delovnih kolektivov. Ugotavljati je namreč mogoče, da se na novih načelih še vse prepočasno oblikujejo družbenoekonomski odnosi, ki bi se morali vse bolj odražati v delitvi dela, združevanju dela in sredstev, skupnem načrtovanju razvoja, v drugačnih odnosih pri delitvi dohodka ip.

Vse bolj očitna je tudi potreba po spremembi srednjeročnega načrta gospodarskega in družbenega razvoja občine Velenje do leta 1980. Preveriti bo treba programe in jih, če bo treba, dopolniti. Čimprej pa bi bilo treba začeti tudi s pripravo programskih izhodišč za izdelavo razvojnega načrta Saleške doline do leta 2000.

In še ena naloga je pred vsemi delovnimi ljudmi Saleške doline, posebej pa še pred člani Zveze komunistov. Dosledno je treba spoštovati določila resolucije o letošnjem družbenoekonomskem in socialnem razvoju. Ugotoviti je treba, kako v občini Velenje uresničujemo te skupno dogovorjene naloge in opozoriti tudi na slabosti ter istočasno predlagati sprejem ustreznih ukrepov, da bi lahko uresničili naloge, za katere smo se skupaj dogovorili.

»Ponosen sem na rudarski poklic!«

„Slikajte me kar doma. Saj sem vsak dan v knapovski uniformi. Že od leta 1946,“ je dejal IVAN TOMINŠEK, 55-letni rudar iz Velenja, ko smo ga v soboto obiskali v njegovem trisobnem stanovanju na Jenkovi 10 v Velenju. Ivan, ki je prišel v Šaleško dolino iz Bočne pri Gornjem Uradu, je danes pravi Velenjčan. Živi z utripom mesta. Ponosen je nanj, saj je tudi sam pomagal graditi novo mesto ob Paki.

Velikokrat ga je opaziti, kako pobira s svojima marljivima rokama smeti okrog bloka. Pa čeprav ga morda nekateri ob tem zbadajo z očmi, češ, kaj to tebi mar, kakšna je okolica. Toda Ivana to ne zmede. Takšen je že od mladih let, takšnega ga je naredilo življenje, ki pa mu v mladosti ni bilo z rožicami postlano.

Zrastle je na srednji kmetiji. Bil je v najlepših letih, ko se je začela vojna. Devet mesecev je preživel v taborišču Mauthausen, maja 1944 pa je odšel v partizane. Grozodejstev v taborišču smrti ne bo nikoli pozabil. Pretepali in mučili so jih za vsako malenkost. Opravljati so morali najtežja fi-

Naš sogovornik z ženo Angelo

zična dela. Če ni bilo drugega dela, so morali nositi težke skale iz jarkov.

„V partizanih je bilo čisto drugače“, pravi. „Resda smo bili v nenehni nevarnosti, vendar smo se počutili svobodne, čeprav še ni bilo svobode“.

K mizi je priselila še Ivanova žena Angela in naš pogovor se je usmeril na Ivanovo rudarjenje.

Kako to, da ste izbrali prav poklic rudarja?

„Takrat nismo imeli takšnih možnosti kot sedaj. Vzeti si moral delo, ki je bilo na voljo, če si hotel živeti. Tako je bilo tudi z mano. Konec leta 1946, ko sem bil demobiliziran, sem takoj dal prošnjo na rudnik za delo. Sprejeli so me in 1. decembra sem prvič okusil knapovsko življenje“.

Je bilo v začetku hudo?

Ivan je nekoliko molčal pa je žena z nasmeškom dejala: „Veste, kako je, če pride kmečki sin v rudnik. Vajen je dela, resda, toda ne v jami“. „Saj ni bilo tako hudo. Utrujen sem bil“. Huje kot v taborišču pa ne more biti, sem sam sebe bodril, je pristavil Ivan. „Zavedal sem se tudi, da bom za delo dobil plačilo in ne batine kot v Mauthausonu“.

In kako primerjati današnji rudarski ših t takratnim?

„Razlika je kot med številka sto in ene. Takrat ni bilo mehanizacije pa tudi varno ni bilo tako kot danes. Na družbeno prehrano nismo niti pomislili. Za malico sem bil srečen, če sem lahko od doma nesel kos kruha in malo česna ali čebule zraven. Danes pa lahko pri malici izbiram, kar hočem. Tudi stanovanj ni bilo, kar je danes najmanjši problem. Pride novi delavec in se kmalu vseli v lepo stanovanje. Tako je tudi prav. Saj, ko si mlad, potrebuješ stanovanje“.

„V kakšne cunje ste hodili oblečeni. To povej,“ ga je spomnila žena. „Ja, ... v jami smo oblekli, kar smo imeli. Zaščitni oblek takrat seveda nismo dobili. Včasih smo bili tako razcapani, da smo komaj drug drugega prepoznali“.

V jamo ste odšli zato, da bi pač zaslužili denar za življenje. Kaj pa kasneje? Ste kdaj v teh devetindvajsetih letih morda razmišljali, da bi zapustili rudarski poklic?

„Živel sem se v rudarsko delo, podjetje mi je vseskoz šlo na roko, saj sem delal na takšnih mestih, kjer nisem preveč trpel in sem lahko vzdržal. Omogočili so mi tudi, da sem napravil tečaj za kopača. Ne, nisem o tem nikoli razmišljal“.

To se pravi, da drži rek, da gre pravi rudar iz jame šele takrat, ko se upokoji?

„Ja, najbolje se je, kot so včasih dejali, držati enega gospodarja“.

Če bi še enkrat izbirali poklic, bi se znova odločili zanj?

„Verjetno bi, saj zdaj, ko imam na primer dopust, po nekaj dneh komaj čakam, da grem spet v jamo. Navadiš se na ljudi ... Priznati pa tudi moram, da že komaj čakam, da bom odšel v pokoj. Nisem zdrav, pa tudi leta so že tu ...“

Kako to, da rudarji radi grede zelo zgodaj na ših?

„To je že stara navada. Jaz sem skoraj vedno pol ure prej na rudniku. Ko se spreoblečeš, ni lepšega kot še malo posedeti. V tem času založim tudi čik in se tako počasi pripravim za odhod v jamo“.

Katera izmena se vam zdi najbolj težka?

„Težka ni nobena, če je človek naspan, spočit in če imaš veselje do dela. Še najkrajša se mi zdi nočna, vendar ne vem zakaj? Sicer pa je delo enako, pa naj bo to dopoldne, popoldne ali ponoči. Pa tudi razsvetljava je vedno umetna“.

Ste zadovoljni s tem, kar ste si ustvarili?

„Nimam avta, pa bi ga lahko imel. Tudi hiše nisem gradil. Živimo v trisobnem stanovanju, ki nam ga je dal rudnik pred desetimi leti. Kljub temu sem zelo zadovoljen in vesel. Lahko rečem, da imam vsega dovolj, nisem lačen, ne raztrgan. V mladosti nisem imel praktično ničesar. Tako dobro mi še nikoli ni šlo“.

Medtem se je k mizi spet vrnila Ivanova žena, ki nam je skuhala res zelo dobro kavico.

Ivan hodi elo uro prej v jamo. Ali to pomeni, da morate tudi vi eno uro prej vstajati kot pa žene drugih rudarjev?

„Ni treba“, sta oba hkrati odgovorila. Nato je nadaljeval Ivan: „Zakaj bi vstajala? Zjutraj ne jem ničesar, le bonbon vzamem, zbujam se pa tudi sam, niti ure mi ni treba navijati. V 28 letih dela nisem napravil nobenega plavega, čeprav pravijo, da tisti, ki ne naredi vsaj enega „ni pravi rudar. Toda jaz ga nisem!“

Kako sprejemate vsakodnevno možovo odhajanje v jamo, smo se spet obrnili k Ivanovi ženi.

„Tako kot se je on navadil na naporno delo v jami, sem se tudi jaz morala sprijazniti, da je mož rudar. Nikoli nisem pomislila na to, da ga ne bi bilo več nazaj. Saj si danes bolj varen v jami kot na cesti, kjer skoraj ni dneva, da se ne bi pripetila kakšna nesreča“.

S čim ste nezadovoljni v Velenju?

„Boli me to, da mladi ne vsi uničujejo to, kar smo zgradili z udarniškim delom. S ponosom smo pred leti gledali na nove objekte, ki so rasti pod našimi žulji, zato nam je danes toliko bolj hudo, ko nekateri posamezniki ne spoštujejo asfaltiranih poti, ampak raje hodijo po lepih zelenicah. Tudi meni se je že zgodilo, da sem moral hiteti v službo, toda nikoli si nisem krajšal poti prek zelenice. Ljubim čistočo, pa naj bo to doma, na delovišču ali okrog bloka. Če bi vsi spoštovali to, kar so naredili starejši rudarji in drugi Velenjčani s prostovoljnim delom, potem danes ne bi bilo treba imeti občinskih stražarjev, pa tudi zelenice ne bi bile obdane z bodečo žico“.

Tako smo naš pogovor z Ivanom Tomiňskom pripeljali h kraju.

Še marsikaj bi lahko zapisali, saj je Ivan dober in priazen sogovornik. Vendar ker je bila ravno prva sobota in so rudarji delali, mu nismo hoteli vzeti vsega dopoldneva, popoldne je moral spet v jamo. Zato smo zapisali le še njegove želje:

„Želim si“ je dejal, „da bi še veliko generacij imelo kruh v jami, da bi tudi najmanjšega sina, ki zdaj obiskuje tehnično šolo na rudarskem šolskem centru, spravil h kruhu starejša sinova sta se oba izučila, eden za rudarja, drugi je napravil miličniško šolo v Tacnu, moja čisto osebna želja pa je, da bi srečno dočakal penzijo.“

Zato Ivan, hvala za ta resnično prijeten pogovor in SREČNO!

Člani delovne skupnosti REK, ki so na sobotni slovesnosti dobili posebna priznanja, ker so že več kot 25-krat darovali kri.

● NA RUDARSKO-ELEKTROENERGETSKEM KOMBINATU VELENJE

Prvi ustanovili osnovno organizacijo RK

„Današnje srečanje ima dva namena. Srečali smo se kot krvodajalci in kot ustanovitelji prve osnovne organizacije Rdečega križa v delovni organizaciji. V obeh primerih gre za veliko človekoljubno dejavnost:

gre za pravo in svobodno medsebojno pomoč. Prav zato z zadovoljstvom ugotavljamo, da je naša dejavnost resnično zelo razširjena in da jo vsi podpirajo. To so razlogi, da oboje vključujemo v proslavljanje 100-letnice rudnika lignita in 100. obletnice prve organizacije Rdečega križa v Jugoslaviji,“ je dejal predsednik komisije za krvodajalstvo v Rudarsko-elektroenergetskem kombinatu Velenje Franc Veniškim v soboto v delavskem klubu ob začetku svojega govora.

Med člani REK in terenskimi aktivisti na terenu je namreč vzniknila zamisel o ustanovitvi osnovne organizacije Rdečega križa v REK. Ta predlog je soglasno podprlo predsedstvo sindikata, sprejeli pa so ga tudi na sestankih samoupravnih skupin. Tako je REK prva delovna organizacija, kjer so sprejeli sklep o ustanovitvi osnovne organizacije Rdečega križa. Hkrati je to novi dokaz humanosti in resničnega tovarštva rudarjev, kot je dejal Franc Venišnik. Pomembnost ustanovitve osnovne organizacije Rdečega križa je Franc Venišnik podkrepil tudi z nekaterimi številkami. V REK, kjer je okrog 5500 zaposlenih, je bilo lani 755 nezgod pri delu, med potjo na delo oziroma z dela domov. Drugih nezgod je bilo kar 1146. K tem številkam

je treba dodati še podatek, da je v REK 700 invalidov. Leta 1953 so bili rudarji med prvimi v občini, ki so pristopili k organiziranemu krvodajalstvu. Takrat je kri darovalo 163 članov, pet let pozneje že 198, ob deseti obletnici 274, ob dvajseti obletnici se je to število povečalo na 492. Sedaj pa je v tej delovni organizaciji že 1181 članov kolektiva krvodajalcev. Le-ti so skupno doslej dali

6560-krat kri. Samo prejšnji mesec je darovalo to prepotrebno tekočino kar 457 delavcev.

Potem ko so sprejeli sklep o ustanovitvi osnovne organizacije, izvolili ustrezne odbore je podelil predsednik občinskega odbora RK Velenje Jože Medved značke in priznanja tistim krvodajalcem, ki so doslej darovali kri že 15, 20, in 25-krat.

Vsem krvodajalcem, ki so se več kot 15-krat odzvali tej humani akciji, pa je Franc Veniškim podelil lepa praktična darila.

Značke in priznanja je krvodajalcem izročil Jože Medved, predsednik občinskega odbora RK Velenje

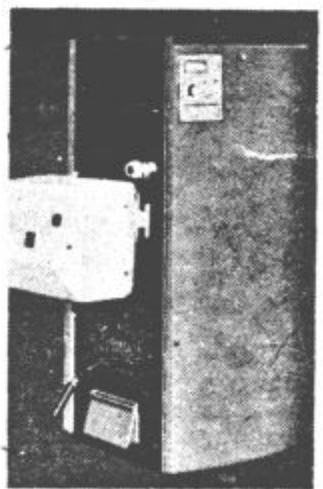
„SIGMA“-ŽALEC

SAVINJSKA INDUSTRIJA OPREME IN GRADBENA MONTAŽA

Novo na trgu

PRVI TRAJNO GOREČI KOTEL NA TRDO IN TEKOČE GORIVO SIGMA TG-SPECIAL

- specialno prirejeno kurišče za zgorevanje vseh vrst domačih goriv in odpadkov
- gori od 5 do 20 ur z enkratnim polnjenjem
- odličen izkoristek
- moderna oblika
- mali gabariti
- avtomatsko delovanje
- kapaciteta od 25.000 do 50.000 kcal/h

NAŠ ROMAN

34

Medtem ko je gospod Berwald mešal sok pomaranč, limon, ananasa ter bacardi in črn rum, jo je mirno opazoval. Končno je Yuki splaknila svoje perilo, ga odnesla na palubo in obesila na vrh.

Ko se je vrnila v salon, ji je Berwald ponudil pijačo. Spila jo je na dušek, ker je bila sladka in osvežujoča ter držala prazen kozarec, naj ji ga znova napolni.

Po nekaj kozarcih je Berwaldu postalo čisto jasno, da je Yuki pod kimonom popolnoma gola. To je že domneval, ko si je prala pe-

odpluli za njo dve policijski ladji, a nobena ji ni mogla slediti zaradi njene stalne menjave smeri.

Nejasno se je spominjala neprizadetih obrazov na terasi hotela Princessa, ko so srkali hladno pijačo in se sploh niso zganili, kot bi bilo golo japonsko dekle na podivjani barkači nekaj povsem običajnega.

Končno sta jo policijski ladji ujeli. Oficir ji je po mikrofonu sporočil, naj ugasne motor, kar ji je po daljšem času uspelo in barkača se je povsem mirno ustavila na vodi. Zavedajoč se, da je povsem gola in še pred mestom, se je zatekla v stranišče in se zaklenila.

Ko se je v spremstvu petih policajev znašla na policijski postaji v Hamiltonu zaradi zaslivanja, je bila oblečena v Berwaldove prevelike, oguljene platnene hlače in koc-

RONALD KIRKBRIDE

JUKI OKANO

rilo v umivalniku, vendar je bilo zdaj, ko napol opita lagodno sedela na klopi, popolnoma jasno. Spomnil se je na dogovor z njo pred hišo na 93. cesti v New Yorku, ki še ni bil uresničen. Če bi bila kdaj ugodna priložnost zanj, kot je zdaj, si ni mogel misliti – seveda, predno se vrne Joe Frith.

Stopil je h klopi in sedel poleg nje.

„Gospodična Okano, kaj pa z dogovorom iz New Yorka...“

„Kaj naj bi bilo z njim?“

„Mogoče, če niste preveč utrujeni... ali bolje rečeno, kako naj bom pričrčan, da mi bo sir John plačl stroške? Verjetno niste z njim intimna, sicer bi vam prav gotovo pustil svoj naslov?“

„Predolga zgodba,“ je rekla Yuki in narahlo zavzdihnila. „Pustite Johnnija meni. Bo že plačal.“

„Vseeno, gospodična Okano, želel bi, da uresničiva najin dogovor tukaj, takoj, ker...“

„Vi se niste ravnali po dogovoru, pa se tudi Yuki ne bo.“

„No, počakajte trenutke...“

„Rekli ste, da boste Yuki odpeljali v Puerto Rico. To ni Puerto Rico. Ko bova prišla v Puerto Rico, bom razmislila o tem.“

Berwald je bil tako divji, da jo je z vso silo zgrabil za ramena.

„Ne, ne bom poslušala!“ je zakričala nazaj in skočila na nogo.

Stekla je po stopnicah na palubo, on pa za njo. Tam sta se toliko časa mikastila, da je ona, vedoč, da mu ne bo kos, zlezla iz kimona in stekla v salon, medtem pa je Berwald zaprepačen strmél v prazen kimono ter nežno in vitko olivno telo, ki je steklo v kabino.

Takoj je stopila na komandni most ter pričela pritiskati na vse gumbé, dokler ni naenkrat vžgala motorja. Odvezala je ladjo in jo usmerila na odprto morje. Zagledala je, kako je Berwald, še vedno trdo stiskajoč k sebi kimono, padel v morje. Nato je ladjo usmerila proti jugu, njeno perilo pa je kot zastave plapolalo v hitri vožnji.

Več kot dvajset minut je Yuki stala gola ob krmilu in pazila, da bi se kolikor mogoče naglo umikala po Hamiltonskem zalivu zasidranim ladjam. Takoj sta

kasto srajco, ki mu jo je pogegnala iz potovalne torbe.

„No, sedaj pa, draga dama, nam boste morda lahko dali nekaj pojasnil?“

„Saj sem vam že povedala. Odsla sva na ladjo, ki se je naenkrat pričela premikati. Vozila sem, kakor sem pač najbolje znala. Še nikoli nisem vozila barkače.“

„Bojim se, da to ni povsem točno. Omenili ste kavalirja z imenom Berwald. Je mar dosegljiv? Kje ga lahko najdemo?“

„V oceanu.“

„Bojim se, da vas ne razumem dobro?“

„Padel je s palube. Ga niste našli?“

● V TEKSASU SO NAŠLI ZANIMIVE OSTANKE

Največja ptica

Po zaslugi študenta paleontologije Duglasa Lossona so v Teksasu našli ostanke največje živali, ki je letala po zraku. Tako imenovani pterozavrus je bil z razpetimi krili dolg 16 metrov.

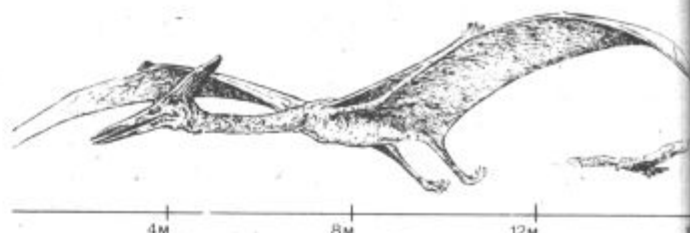
Pred 65 milijoni let, ko so na zemlji živeli še dinosavrusi, je prišlo do katastrofalnih potresov. Na zemlji so takrat nastale velike spremembe, iz vodnih gladin so se dvignili visoki plavinski masivi, izginila so velika tropska močvirja. Človeka takrat na zemlji še ni bilo. Po svetu so gospodarili dinosavrusi, kar pomeni v grščini strašni kuščarji. Dolgi so bili do 12 metrov in so živeli v bližini jezer in rek ter se hranili z rastlinami.

Imeli so tudi sovražnika. Tu je bil tiranozavrus, mesojeda žival, dolga 14 in visoka 6 metrov. Tedaj je na svetu postajalo vedno hladneje, rastline je izginjalo, drugo pa se je prilagajalo novim temperaturam in okoliščinam. Živeli so izumirale in se pojavljale nove. Številna okostja odkrivajo preteklost, ki je še v marsičem zavita v temo.

Med okostji so našli tudi tako imenovanega letečega kuščarja – pterozavrusa. Našel ga je tekšaški študent Duglas Losson. Več kot tri leta že raziskuje v na pol puščavskem nacionalnem parku Big Banda v zahodnem Teksasu. Na ozemlju, ki obsega 2872 kvadratnih kilometrov, so paleontologi doživeli že prva odkritja. Losson je med drugim odkril ostanke treh letečih kuščarjev in to dele kril, vratov, nog in čeljusti. Njihov kljun je podoben kljunu pelikana ali albatrosa, kar pomeni, da so se leteči kuščarji hranili z živalmi in rastlinami iz morja. Raziskave pa so hkrati pokazale, da je bil pred 65 milijoni let najbližji ocean oddaljen od Teksasa oziroma od kraja, kjer so našli ostanke letečih kuščarjev, približno 400 kilometrov.

Znanstveniki so kasneje ugotovili, da so se kuščarji verjetno hranili z

ostanki dinosavrusov, hkrati pa so s svojimi krili, ki so bila dolga od 11 do 21 metrov, lahko preleteli precejšnje daljave. Pojavlja pa se še eno vprašanje. Predvidevajo, da so bile velikanske ptice težke približno 500 kilogramov. Kako so torej letele?

Skupina strokovnjakov trdi, da sploh niso letale, temveč so svoja dolga krila uporabljale za ravnotežje. Če so hotele poleteti pa so se morale povzpeti na neko višavje in se od tam pogotati v zrak. Druga skupina strokovnjakov zagotavlja,

da so se s svojimi velikimi krili pogotale v zrak tudi iz ravnine in so si pri letenju pomagale z vetrom kot to počnejo še danes albatosi. Najdba v Teksasu bo verjetno zanimive rezultate in ugotovitve znanstvenikov.

»Predpasniške« obleke

Letošnje poletje je moda zelo odločno ubrala popolnoma novo pot; kreatorji so se enotno odločili za nove materiale, vsem so iste aktualne barve in modna linija oz. kroji so ubrani kot že dolgo ne. In pri tem so nastale nove prijetne poletne obleke, ki nam bodo zares morale biti všeč; tako mladostno krojenje so, tako z veseljem jih nosimo.

In med temi novimi poletnimi oblekami so zelo zanimive enostavne „predpasniške“ obleke. Že ime samo pove da so ukrojene tako preprosto, da spominjajo na predpasnike. Sprejaj ali zadaj so prekrizane in zavezane, imajo naramnice in seveda široko krilo – nahano ali počez krojeno. Sešite so iz aktualnega popelina, potiskani bombaž pa bo naredil obleko že bolj „predpasniško“.

Med dopustniško prtljago za morje in počitnice bodo takšne obleke seveda nepogrešljive, prav z veseljem pa jih bomo ob vročih poletnih dneh nosile tudi v mestu.

MODNA KREATORKA STAŠA

FELJTON 18

Zapuščena domovina

Tako je kraljeva vojska v najbolj kritičnem obdobju svojega obstoja ostala brez prepotrebnih zvez in posamezne enote niso mogle prejemati ukazov ali oddajati svojih. Razsulo in zmeda sta bili popolni. Sovražnik je imel zaradi tega še lažje delo kot bi ga imel sicer. Jugoslaviji ni bilo več rešitve. Bilo je samo še vprašanje časa in to ne tednov, marveč dni in ur.

ODISEJADA VRHOVNEGA POVELJSTVA

Na las podobno vladil in kralju Petru je bilo tudi Vrhovno poveljstvo oboroženih sil kraljevine Jugoslavije od prvega dne vojne na poti – natančneje rečeno – na begu.

Od tistega trenutka, ko so na Beograd padle prve bombe, pa do zadnjega pred kapitulacijo, se je Vrhovno poveljstvo ukvarjalo predvsem s tem, kako bi neke našlo varen prostor, na katerem bi bilo mogoče organizirati učinkovito poveljevanje in odpor. Toda to se je izkazalo za nemogoče, ker so sovražnikove kolone tako naglo prodirale, da se je morala tudi Vrhovna komanda nenehno seliti.

V vsej kratki vojni se ni vrhovno poveljstvo niti enkrat sestalo v popolnem sestavu. Vedno je kdo manjkal, toda četudi bi bili prisotni vsi, bi to verjetno kaj malo pomagalo.

Po prej predvidenem načrtu bi se moralo vrhovno poveljstvo v primeru evakuacije iz Beograda zbrati v Banji Koviljači – toda proti koncu prvega dne vojne, 6. aprila zvečer, je bilo tam le nekaj višjih častnikov jugoslovanske vojske. Drugi so ali pobegnili, ali pa so se izgubili v neverjetni zmedbi prvih ur vojne.

General Dušan Simović, predsednik vlade, ki je bil hkrati načelnik Vrhovnega poveljstva, je po dveh dneh izdal ukaz, da se mora vrhovno poveljstvo preseliti v Han Pijesak. Toda tudi tu niso ostali dolgo.

Prišel je nov ukaz: premik v Sarajevo, natančneje rečeno v Pale pri Sarajevu.

(Nekatere podrobnosti o vedenju posameznih komandantov so naravnost osupljive. Tako je, denimo, eden izmed poveljujočih generalov, komandant armade Brašić, vso noč od 5. na 6. april presedel za kvartopirskim stolom! Ali pa: človek, ki bo postal eden najbolj vdanih nemških sodelavcev, general Milan Nedić, je bil zadolžen za obrambo enega najpomembnejših delov obrambne črte – namreč južno fronto. Javno je, da se je ta sesula v prah in pepel, saj jo je vodil bodoči kvizling. In tako je Skopje, globoko na jugu, padlo prej od Zagreba na severu... Kapitulantški duh višjih častnikov je mogoče dovolj dobro razbrati tudi iz cinične izjave generala Jankovića, načelnika operativnega oddelka Vrhovnega poveljstva, ki je prvi dan vojne dejal svojemu pomočniku, polkovniku Loziću, sicer sodelavcu v pripravah na puč: General Janković je namreč izjavil: „Sedaj boste pa videli, kaj bodo storili Nemci z vami, pučisti!“)

Svojo zadnjo direktivo je Vrhovno poveljstvo izdalo sedmi dan vojne, 13. aprila. V njej je posameznim armadam odredil naloge... toda armad, ki naj bi te ukaze izpolnile, praktično ni bilo več. Ker pa niso delovale zveze, je tudi ta zadnji ukaz Vrhovnega poveljstva dosegel le nekatera izmed poveljstev, ki jim je bil namenjen.

PRIHOD V NIKŠIČ

14. aprila, osmi dan vojne, so se začeli v Nikšiću zbirati vsi tisti, ki so količkaj pomenili na seznamih vlade,

vrhovnega poveljstva ali dvora.

Prihajali so z avtomobili, konji, na vozovih, nekateri pa tudi peš.

Nikšić je postal zadnje središče in oporišče prežagane Jugoslavije.

Pred tem se je zgodilo še nekaj izredno pomembnega. Predsednik vlade in načelnik vrhovnega poveljstva, letalski general Dušan Simović, je poklical k sebi generala Kalafatovića in mu predal dolžnost načelnika. „Ne morem učinkovito opravljati obeh dolžnosti, predsednika vlade in načelnika vrhovnega poveljstva,“ je rekel. V resnici ni mogel opravljati dobro ne ene in ne druge dolžnosti.

Toda menjava položajev se ne bi bila tako pomembna, če je ne bi spremljalo še nekaj drugega.

General Dušan Simović je namreč generalu Kalafatoviću ukazal, naj takoj stopi v stik s poveljstvi italijanske in nemške vojske in zaprosi za premirje.

General Kalafatović je to tudi storil (imel je pismeni ukaz za to), toda napredujoči okupatorji se za njegovo prošnjo niso zmenili. Nemške in italijanske čete so prodirale naprej. Zahtevale so brezpogojno kapitulacijo in ne samo premirje.

KDO JE IZDAL UKAZ ZA KAPITULACIJO?

V Nikšiću je že vladala zmeda.

Predsednik vlade, general Dušan Simović, je prespal noč od 14. na 15. april v samostanu Ostroga blizu Nikšića – prav tam, kjer je pred njim spal tudi kralj Peter II. zadnjo noč v domovini.

Iz Nikšića so ga naslednji dan poklicali v samostan in minister za vojsko general Ilić mu je naročil, naj takoj pride v Nikšić, kjer da bo pomembna seja vlade.

● GVAPO – ŠALJIVA ZGODBA Z DIVJEGA ZAHODA – I. ANTIČ

● GOVOR PREDSEDNIKA SKUPŠČINE OBČINE SLOVENJ GRADEC, DIPLOMIRANEGA INŽENIRJA IVANA URŠIČA, NA SLAVNOSTNI SEJI VSEH TREH DELEGATSKIH ZBOROV SKUPŠČINE OBČINE SLOVENJ GRADEC:

Premagovanje težav je v naši moči

Na slavnostni seji Skupščine občine Slovenj Gradec ob zaključku letošnjega občinskega praznika Mislinjske doline je bil slavnostni govornik Ivan Uršič, diplomirani inženir, predsednik občinske skupščine. Govor objavljamo v celoti.

„Tovarišice in tovariši delegati, spoštovani gostje!

Danes slovesno zaključujemo praznovanje našega občinskega praznika, ki smo ga letos prav posebej posvetili 30. obletnici zmage, trem desetletjem svobodnega življenja in dela. Z bogatimi kulturnimi in športnimi prireditvami, s pomembnimi delovnimi zmagami smo v preteklem tednu praznovanja posebej poudarili jubilejno obletnico zmage, ki so jo jugoslovanski narodi in narodnosti izbojevali in zaključili prav v naših krajih, v dolinah Mislinje, Meže in Drave.

V čast občinskemu prazniku odpiramo danes v Pamečah nove proizvodne prostore. Tovarne meril in Tovarne pohištva. Tudi pri Tovarni usnja so skoraj nared novi proizvodni objekti. Delo pa je že steklo v novih razširjenih prostorih Preventa, Tovarne oblaženega pohištva Nova oprema in pri Viatoruja. Že trideset let deluje nova blagovnica Nama, pa tudi potrošniki na podeželju so dobili nekaj prenovljenih trgovin. Zgornji del Mislinjske doline je dočkal nove prostore za zdravstveno službo in novo bančno agencijo Ljubljanske banke. Bolnišnica je dobila nov interni oddelek, di-jaki in učenci šolskega centra so se vselili v novo šolsko poslopje, zasadi-li smo lopato za nov pre-potreben zdravstveni dom v Slo-venj Gradcu, za novo športno dvorano in še bi lahko naštevali. Lansko leto smo dobili 100 novih družbenih stanovanj.

Posebej smo budili spomine na našo glavno NOB z obnovitvi-jo Pavčeve partizanske bolniš-nice, s pohodom „Po partizan-skih poteh Mislinjske doline“. Pohoda so se poleg pripadnikov naše teritorialne partizanske enote udeležili tudi nekateri bor-ci NOB in mladi prostovoljci. Po skritih stezah pohorskih gozdov, globočah in strmih rebrih Graške gore, mimo zavednih in zvestih kmetij, kjer je ž bil živ spomin na aktiviste Osvobodilne fronte in partizanske kurirje, na Pohorsko brigado, borce slavne XIV. divi-zije, ob grobovih padlih borcev in pomnikih NOB je tekla spo-minska pot naše mlade gene-racije, ki je organizirana v splošni ljudski odpor in odločno pripravljena braniti pridobitve naše nacionalne in socialne osvoboditve in sadove dela v po-vojnih letih.

Novo priznanje

Na seji Skupščine občine Slo-venj Gradec je predsednik skup-ščine Ivan Uršič, diplomirani in-ženir, podelil namestniku poli-tikomisarja Serčerjeve brigade, Bojanu Skrku, občinsko nagrado za leto 1975 tej partizanski enoti.

II. Slovenska narodnoosvo-bodilna udarna brigada Ljube Serčerja je bila ustanovljena kot četrti SNOUB z odločbo Glav-nega poveljstva slovenskih parti-zanskih čet 6. oktobra 1942 na Mokrcu ob robu Ljubljanskega barja. Glede na operativno pod-ročje v neposrednem območju Ljubljane, srcu narodnoosvo-bodilnega gibanja, so ji bile ob ustanovitvi dodeljene vojaške in politične naloge posebnega po-mena. Pri tem je šlo za stalno rušenje prometnih zvez na pro-gah Ljubljana-Trst in Ljubljana-Kočevje, za podporo narodno-osvobodilnemu gibanju v Ljub-ljani sami kot tudi na ozemlju, ki ga je brigada nadzirala, za boj proti silam protiljudske reakcije, ki se je razraščala v bližini oku-patorskih postojank, zlasti pa za vezanje čim večjega števila so-vražnikovih sil. Spričo politič-nega in bojnega obeležja in se-stava borcev in starešin je bila ta brigada dejansko proletarsko udarna in je ta sloves obdržala vse do osvoboditve.

V prvem obdobju obstoja, to je do odhoda XIV. divizije na Stajersko, je pri izpolnjevanju zgornj naštetih nalog prehodila pot, polno zmag, od katerih velja omeniti vsaj najpomemb-nejše: delež pri zmagi v Jele-novam žlebu 26.3.1943, uni-čenje sovražnikove postojanke v Žužemberku julija 1943, zavzetje plavogradistične postojanke Grčarice v septembru 1943, ru-šenje Stampetovega mostu, po-moč Tomšičevi brigadi pri uni-čenju belogradističnega oporišča

Ko naše občinsko prazno-vanje posvečamo jubilejni oblet-nici zmage, ne moremo in ne smemo mimo spomina na po-membno zmago pohorskih parti-zanov v naši občini, ko so v prvih dneh junija 1944. leta s Pohorja pognali v beg sovraž-nika, ko so nacistični oblastniki v Mislinjski dolini spoznali, da je tudi v teh krajih moč partizan-skega orožja v rokah neukrotli-vih borcev, nepremagljiva. Zato je naš občinski praznik posvečen temu pomembnemu dogodku. Posvečen je zmagi in spominu 324 padlim borcem, talcem in drugim žrtvam nacističnega na-silja v Mislinjski dolini.

Trideset let svobodne rasti naše nove družbene ureditve je za nami. Bera je bogata. Ob naših vsakdanjih težavah, ki jih pogojujejo vedno nove potrebe, želje in hotenja, večkrat pozab-ljamo na prehojeno pot in uspehe naše dosedanje graditve nove, bogatejše in pravičnejše družbe. Začetki te poti so bili tudi v naši občini nad vse skrom-ni in težki. Globoke rane štiri-letne vojne in okupatorjevega nasilja, skromne gospodarske zmogljivosti, obubožane kme-tije, je bilo vse, kar smo imeli po osvoboditvi, takrat, ko smo z navdušenjem in velikim delov-nim zagonom začeli obnavljati in graditi socialistično gospodar-stvo in urejati novo družbeno ureditev. Tovarna usnja, Tovarna meril in Tovarna kos so bila takrat edina podjetja, ki so zapo-slovala okrog 400 delavcev. Takrat je bilo potrebno racional-no delitvi skromno skorjico kruha, ki smo jo zmogli pridelati na poljih svobodne domovine. Vendar pa so v občini kmalu zrasle nove gospodarske organi-zacije, od številnih zadrug na podeželju, preko proizvajalnih, lesnih in gozdarskih organizacij, gradbenišva in elektro gospo-darstva pa do čisto novih gospo-darskih dejavnosti (industrija za-ščitnih delovnih sredstev in to-varna pohištva). Danes je v gos-podarstvu zaposlenih skoraj 10-krat več delavcev kot pred 30 leti. Letna vrednost celotnega dohodka znaša 910 milijonov dinarjev, vrednost družbenega produkta pa 305 milijonov di-narjev. Tako smo se v letu 1974 prebili v srednje razvite občine v Sloveniji z okrog 18.000 di-narjev družbenega proizvoda na prebivalca.

Grahovo, likvidacijo nemško – domobranske postojanke v Ve-likih Laščah, zmago na Turjaku in boje za zavzetje Kočevja, Le-gendarni pohod XIV. divizije je bil tudi za Serčerjevo brigado veliko dejanje in preizkušnja. Odlikovala se je zlasti pri zavaro-vanju pohoda in številnih pre-bojev iz sovražnikovih obročev, prispevala je odločilen delež pri reševanju težavih vojaških boj-nih razmer, zlasti

Po končani okupatorski ofen-zivi proti XIV. diviziji je prav ta brigada uredila svoje hudo pri-zadete enote s tem, da je izpo-polnila vrste z novimi borci s področja občine Slovenj Gradec. Tudi v Mislinjski dolini se je lotila podobnih nalog, kot jih je imela na Dolenjskem in Notranj-skem. Porušila je železniški po-staji Gornji Dolič in Mislinja, hudo poškodovala predor Huda luknja in ves čas uspešno prepre-čevala sovražniku promet na progah Celje – Dravograd in Celje – Maribor.

Se pred koncem vojne je sku-paj z drugimi slovenskimi parti-zanskimi enotami izpolnila ukaz, da pohiti na ozemlje slovenske Koroške. Prodrla je do skrajnih meja slovenskega narodnostnega ozemlja, prav do Gosposvetskega polja, ter tako tudi z orožjem in krvjo določila im utrdila meje svobodne in združene Slovenije.

Za zmago narodnoosvobo-dilnega boja in ljudske revolucije je žrtvovalo življenje 459 šerčer-jevcev, iz njenih vrst je izšlo 17 narodnih herojev. Spričo vseh zaslug, ki jih je imela na pod-ročju občine Slovenj Gradec, ji je bila 5. junija 1966 podeljena domaćina listina. Ob 30-letnici osvoboditve pa je bil s podelit-vijo občinske nagrade za leto 1975 ponovno potrjen njen ve-liki delež pri zmagi nad fa-šizmom.

Kljub zmanjšanju kmečkega prebivalstva na četrtino celot-nega je tudi kmetijstvo v zadnjih letih poštepeno napredovalo, in tako beležimo tudi v tej gospo-darski panogi viden napredek. Z večjimi naložbami lastnih in družbenih sredstev se ta dejav-nost hitreje modernizira, poslu-žuje sodobnejših proizvodnih postopkov in usmerja v večjo tržno proizvodnjo. Danes daje kmetijstvo letno na trg preko pol drugega milijona litrov mle-ka in preko 400 ton mesa. Poleg družbene posesti je v dolgoroč-no organizirano tržno proi-zvodnjo vključenih nad 500 kme-tij. Tako se tudi ta del našega gospodarstva, ki je dolgo za-ostajal, pospešeno in uspešno vključuje v hitro gospodarsko rast občine.

Pomembne uspehe smo do-segli v občini tudi na drugih področjih družbenega razvoja. Obnovili smo skoraj vse stare šole, zgradili nove, postavili novo poslopje šolskega centra in nove vrtnice. Slovenjgraška bol-nišnica je z nenehnim utrje-vanjem in razširjanjem strokov-nega programa in z načrtnim investicijskim obnavljanjem in opremljanjem svojih objektov zrasla v sodobno zdravstveno ustanovo, ki je znana že daleč preko občinskih in regijskih meja. Tudi na področju stano-vanjskega standarda smo dosegli zavirljive uspehe, saj smo po vojni v občini zgradili preko 1.300 novih družbenih in pri-vatnih stanovanj.

Nad vse dragocene pa so tudi obsežne pridobitve osnovne zdravstvene in socialne zaštite vseh delovnih ljudi in občanov. Enako zdravstveno varstvo uživa vsi prebivalci naše občine na osnovi solidarnostne odlo-čitve vseh delovnih ljudi. Raz-širja se pokojninsko zavarovanje kmetov z enakimi pogoji kot velja za delavce v družbenem sektorju.

Dovolj naj bo števil in našte-vanja. Poglejmo zunanjo podobo naše občine. Postala je bogatejša in lepša. Novi stanovanjski bloki, lične družinske hišice, številne obnovljene in nove ceste pove-zujejo in zblizujejo občino z ožjo in širšo okolico. Po Mislinj-ski dolini vozi 3.200 osebnih avtomobilov in 140 tovornjakov, registriranih v naši občini. Na poljih in gozdovih brni preko 200 traktorjev, ki jih upravljajo zgarane roke kmetov, ko so še nedavno tega vihteli motike in kose. To so sadovi bogate bere 30-letnega dela naših delovnih ljudi, najvrednejša oddolžitve žrtvam za svobodo, v zadoščanje še živim borcem NOB, v ponos delovnim ljudem in izročilo mladi generaciji, da te pridobitve ohrani in uspešno uresničuje naša današnja in nova hotenja.

Ob ocenjevanju povojnega gospodarstva in družbenega razvoja pa ne moremo mimo gospodarskega in družbenega trenutka. Skokovit porast celot-nega dohodka v preteklem letu kar za 57 % in porast družbe-nega proizvoda za 46 % (kar je nad republikim povprečjem) pa spremlja tudi velik porast porab-ljenih sredstev kar za 64 % (tudi presega republiko povprečje). To je sicer rezultat novih proi-zvodnih zmogljivosti, povečane zaposlenosti za 12 %, vendar za večjo ceno in nižjo akumulacijo. Inflacija in nelikvidnost tareta naše gospodarstvo prav tako kot drugod.

Premagovanje teh težav je v naši moči, v boljši samoupravni organiziranosti, večji odgovor-nosti na vseh področjih našega delovanja v temeljnih organiza-cijah združenega dela, krajevnih skupnostih in samoupravnih in-teresnih skupnostih, v našem skupščinskem sistemu. Uresničevanje ustave v njenem najglob-ljem bistvu, to je dosledno uve-ljavljanje načela – delu čast in oblast – je edino realno vodilo za premagovanje teh naših gospodarskih težav, ki so tudi odmev svetovne gospodarske krize.

Neugnana sila našega družbe-nega sistema, življenjska moč in zvestoba samoupravnemu socia-lizmu vseh delovnih ljudi in ob-čanov naše občine je porok, da bomo v bratski skupnosti jugo-slovanskih narodov in narod-nosti premagali tudi te težave, kot smo že marsikatero v naši polpretekli zgodovini.

Tovarišice in tovariši! Do-volite mi, da na koncu prisrčno čestitam vam in preko vas vsem delovnim ljudem in občanom za občinski praznik, z iskreno željo in trdnim prepričanjem, da bodo uspehi naših skupnih prizadevanj čez leto še večji!

Slavje kot le malokdaj

V novih proizvodnih prosto-rih tovarne meril v Pamečah pri Slovenj Gradcu je bila 8. junija svečana seja vseh treh delegat-skih zborov skupščine občine Slovenj Gradec. Udeležile so se je delegacije partizanskih enot in aktivistov Osvobodilne fronte, ki imajo svoj domcil v občini Slo-venj Gradec, predstavniki pobra-riene občine Gornji Milanovac, sekretar Republiške konference Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije Milan Kučan ter člani temeljnih delegacij.

Slavnostni govornik na seji je bil predsednik Skupščine občine Slovenj Gradec, diplomirani in-

ženir Ivan Uršič, spregovoril pa je tudi predsednik skupščine po-bratne občine Gornji Milanovac, Stanimir Jovanović, ki je čestital prebivalcem Mislinjske doline za občinski praznik in 30-letnico osvoboditve, predsedniku Uršiču pa je izročil darilo – kopijo filma o Gornjem Milanovcu.

Na svečani seji so podelili nagrado Skupščine občine Slo-venj Gradec in Vrtnicevo na-grado za leto 1975: občinsko nagrado je prejela Serčerjeva bri-gada, Vrtnicevo nagrado pa Mir-ko Grešovnik.

Delegacija pa je odnesla venec na grob talcev v Pamečah. Pri-

ložnostni kulturni program na slavnostni seji Skupščine občine Slovenj Gradec pa sta izvajala delavska godba Slovenj Gradec in moški pevski zbor tovarne meril Slovenj Gradec.

Po seji so predali svojemu namenu nove proizvodne pro-store tovarne meril v Pamečah, slavje pa je bilo še ob dograditvi novih prostorov za površinsko obdelavo lesa ter modernizacijo drugih objektov tovarne pohiš-tva v Pamečah. O TEH DVEH PRIDOBITVAH BOMO PORO-ČALI V PRIHODNJI STE-VILKI.

Rudarsko Velenje do ustanovitve stare Jugoslavije

Lappovi sinovi in hčere niso imeli interesa, da bi se resno ukvarjali z rudarstvom tako kot njihov oče, zato so sklenili pro-dati rudnik erarju (državn i za-kladnici). Kupna pogodba je bila sklenjena 30. junija in 15. julija 1914, medtem ko je za datum prevzema veljal 1. julij. Poleg vseh rudniških naprav na površju in v jami so prodali erarju skup-no 65.5628 ha zemljiške posesti. Novi lastnik je sicer nameraval rudnik tehnično izpopolniti, a je vse načrte prekinila vojna.

VELENJSKI RUDNIK V OB-DOBJU STARE JUGOSLAVIJE

Po končani prvi svetovni vojni je postal velenjski rudnik last erarja kraljevine Jugoslavije. Sprva se tehnične razmere v rudniku niso spremenile in so bile takšne, kot so jih zapustili prejšnji lastniki. Kmalu pa je vodstvo rudnika spoznalo, da delovne naprave ne ustrezajo več zahtevam tedanjega časa, da je način dela zastarel, kar je imelo za posledico nizko produktiv-nost in visoke proizvodne stro-ške. Zato so se odločili delo v jami mehanizirati in so izdelali sanacijski načrt, ki so ga začeli izvajati leta 1928.

Najprej so jame elektrificirali, električni tok so napeljali do kopačev, leta 1929 so vsa de-lovna mesta v jami razsvetljevali s posebnimi reflektorji. Potrebn-o električno energijo je dajala nova termoelektrarna, ki so jo zgradili v letih 1927-1928 in je imela 5,5 MW moči. Tako so ukinitili ročno in uvedli strojno vrtnje in sicer leta 1929. V letih 1930-1932 so mehaniziranje rudnika nadaljevali, na odkopu so nadomestili ročno zaseko-vanje s strojnimi, ki so ga opravl-jali štirje zasekavalni stroji. S temi deli so proizvodnjo močno racionalizirali in omogočili večjo proizvodnjo. Tako je npr. rudar z ročnim vrtnjem napravil le 6,47 cm vrtnice na minuto, med-tem ko s strojnimi 41,4 cm. Vrtali so z električnimi vrtnimi stroji, ki so tehtali 12,5 kg. Ob tem so mehanizirali tudi trans-port premoga z brezkončnimi vrvmi. Tudi drugod je prišlo do pomembnih sprememb. Tako so šele leta 1930 ob jamskem po-žaru ugotovili, da je med vsemi

odkopnimi metodami za raz-me-re v velenjski jami najuspeš-nješa stebričasta odkopna meto-da z odkopno širino 8-9, višino 9 in dolžino 14-16 m. Take mere odkopa uspešno zadržujejo pri-tisk in tudi uporaba lesa za opažanje je manjša. Zaradi čisto-sti premoga protne separacije niso menjali, šele ko je tržišče zahtevalo premog različne veli-kosti, predvsem drobne vrste, so leta 1934 dali v pogon nov drobilec, ki je lahko zdrobil na uro 40 ton premoga.

Kljub opisani novi mehani-zaciji in povečanju proizvodnih zmogljivosti se zaradi objektiv-nih razlogov proizvodnja pre-moga v tem času ni dvignila. Vzroki so v tedanji splošni gos-podarski krizi, ki je močno pri-zadela premogovnike. Prizadela je zlasti tiste, ki so kopali pre-mog nizke kalorične vrednosti, med katere sodi tudi velenjski premogovnik. Premog ni šel v prodajo in letna proizvodnja je bila enaka tisti količini, kakršno je imel Lapp ob koncu prejšnje-ga stoletja. Zaradi omejenih dejstev rudnik ni mogel zaživeti in dajati tiste količine premoga, ki bi jo lahko glede na doseženo modernizacijo. Velenjska termo-elektrarna, ki je bila pomembna za tedanje celotno slovensko gospodarstvo in je dajala tok Šaleški in Savinjski dolini, Ljub-ljani in Trbovljam, je letno po-rabila le okrog 30.000 ton pre-moga. Ob tako majhni potrošnji termoelektrarne glede na proi-zvodne zmogljivosti rudnika ni bilo mogoče pričakovati, da bi premogovnik doživil normalno rast. Zanimivi so podatki o proi-zvodnji, ki najbolj zgovorno pri-čajo, da je rudnik živel v ne-ugodnih razmerah. Tako je zna-čala proizvodnja leta 1925/1926 (od 1. aprila do 31. marca) 120.190 ton, zatem raste in do-seže vrh leta 1929-1930 s 165.201 tonom. Od tedaj pa neprestano pada. Tako doseže leta 1932/1933 padeč na 100.730 ton, a leta 1935/36 nakopljejo celo samo 71.267 ton premoga.

Vzporedno z nihanjem proi-zvodnje niha tudi število zapos-le-nih rudarjev in delavcev.

V rudniku je bilo povprečno zaposlenih okrog 500 delavcev, od tega polovica v jami.

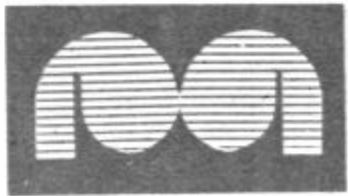
Ceprav gospodarske razmere niso bile ugodne, stanovanjska gradnja ni zastala. Povečanje šte-tila delavcev v primerjavi s šte-tilom zaposlenih ter prvo sve-tovno vojno je zahtevalo nova stanovanja. Zato so zgradili 1 desetstanovanjsko, 2 tristano-vanjski, 1 štiristanovanjsko hišo in Delavski dom. Poleg tega so nakupili še nekaj hiš in jih pre-uredili v stanovanja, moderni-zirali so rudniško bolnišnico, ki je imela 12 do 15 postelji.

Pred gospodarsko krizo so bile razmere, v katerih je žive-lo delavstvo, kolikor toliko znosne, z nastopom krize pa so se ob-čutno poslabšale. To velja pov-sem za leta med 1928-1938. Tedaj so delavci večkrat v tednu delali samo 2-3 dni. Da so lahko živel, so si pomagali z obdelo-vanjem zemlje, ki jim je dajala najnujnejše življenjske dobrine. Rudarji so se v tem času vključe-vali tudi v politično in kulturno dejavnost. Odmevi in pobude oktobrske revolucije ter naša mlada komunistična partija so našli svoje pristaše tudi v Ve-lenju. Leta 1920 so velenjski rudarji podprli železničarje s stavko, ki so jo izvedli zgolj iz solidarnosti do njih. Ustavili so za nekaj časa delo. Takrat so tedanje oblasti aretirale le želez-ničarje, ne pa tudi rudarjev. Z Obznano je politično delo za-stalo, zato so se rudarji posvetili bolj kulturnemu delu. Tako so ustanovili leta 1924 v Velenju Svobodo, ki je imela svoj sedež v rudarskem Pesju. Tu so delovali pevski zbor, igralska skupina in knjižnica. Imeli so tudi telo-vadno vrsto. Pevci, igralci in telovadci so nastopali največ v Pesju. Običajno so se ob sobotah člani Svobode zbirali na sestan-kih in med drugim razpravljali tudi o marksističnih temah. Na sestankih so se pojavili kot pre-davatelji Jože Lampret, Lovro Kuhar, dr. Dušan Kermavner in drugi. Toda žal že leta 1935 so Svobodo razpustili in posebno vidne člane pozapri. Toda že naslednje leto, 1936, so velenjski rudarji ustanovili pevsko društvo Zarjo, za njim Vzajemnost in tako nadaljevali svoje kulturno in politično delo. Pri tem velja omeniti, da so mnogi člani kul-turnih združenj, ki smo jih ome-nili, aktivno sodelovali v NOV.

Konec

Od 13. do 17. junija

Teden Indije v Salonu

Ob poslušanju indijske glasbe in ob pomoči prodajalk, oblečenih v sarije, boste lahko izbirali med originalnimi indijskimi izdelki. Na voljo bodo spominki, preproge, izdelki iz slonovine, bluze, krila, drago in poldrago indijsko kamenje ter še vrsto izdelkov, značilnih za to daljno azijsko državo.

o b j a v l j a
naslednji prosti delovni mesti za:

1. pisarniškega referenta
2. snažilko

Delo je za nedoločen čas. Osebni dohodek po samoupravnem sporazumu o osnovah in merilih za razporejanje dohodka in za delitev sredstev za osebne dohodke.

O izidu bodo kandidati pisмено obveščeni v roku enega meseca po poteku roka za prijavo.

- Branko SKORNŠEK, roj. 1953, ključavničar iz Slatine št. 33 in
- Nuša ŠEMENC, roj. 1957, prodajalka iz Letuša
- Andrej JURKOVNIK, roj. 1951, viličar iz Lepe njive in Ivanka PODVRATNIK, roj. 1955, kmetovalka iz Skorna pri Šoštjanu
- Danilo PRAZNIK, roj. 1953, strojni ključavničar iz Lokovice in
- Jozica STROŽIČ, roj. 1951, delavka iz Lokovice
- Janez ZELCER, roj. 1952, strugar iz Škale in
- Majda BEG, roj. 1955, strojepiska iz Gaberki
- Zdravko FAJDIGA, roj. 1951, transporter iz Lepe njive in
- Marijana PODVRATNIK, roj. 1956, delavka iz Lokovice

137

REDNI KINO VELENJE
Petek, 13. 6., **REDNI KINO VE-**
LENJE, ameriško italijanski western

- Metoda ŠTERK, roj. 1955, administrator iz Velenja, Ljubljanska c.
- Mirko SAJKO, roj. 1947, absolvent-vzgojitelj iz Velenja, Celjska c. in Mira OCEPEK, roj. 1950, študent iz Konovega
- Mujo DRUŽIČ, roj. 1942, delavec iz Velenja, Saleška in Nihada JAGANJAC, roj. 1957, delavka iz Velenja, Jenkova c.
- Bogoljub STARC, roj. 1952, avtomehanik iz Velenja, Jenkova c. in Marijana NAVODNIK, roj. 1956, prodajalka iz Velenja, Prešernova c.
- Viktor ŠOLINC, roj. 1954, tehnični risar iz Kavč in Dragica OSTRUH, roj. 1956, delavka iz Kavč

Licitacija se bo vršila v sredo, 18. 6. 1975, ob 10. uri na se-
dežu temeljne organizacije v Šoštanju, Glavni trg 2. Vsak
udeleženec natečaja mora vplačati predhodno pri bla-
gajni OZD kavčijo. Če avta ali strožnice ne bi kupila
nobena OZD ali civilno pravna oseba, se bo avtomobil ali
strožnica prodal privatniku in v vsakem primeru naj-
boljšemu ponudniku.

Kandidat mora poleg navedenega pogoja izpolnjevati tudi ustrezne družbenopolitične kvalitete.

— več učencev za poklic
INSTALATER CENTRALNE KURJAVE
— več INSTALATERJEV CENTRALNE KURJAVE —
KV ključavničar

Vloge pošljite na naslov podjetja, komisiji za medse-

CELJE, ŽALEC, VELENJE, MOZIRJE.

— nemščina, angleščina

Za gostinsko stroko
— kuharji

Pomanjkljivo izpolnjenih vlog brez ustrezne dokumentacije ne bomo obravnavali!

mali oglas

PRODAM

Visokopritlično enostano-
vanjsko hišo v Šentilju pri Vele-
nju, Arnače 34 zraven gasilske-
ga doma, 50 m od glavne ceste,
prodam. Oglad je možen vsak
dan od 15. ure dalje.

Televizor, črno-bel, avtomatik Gorenje, star 3 leta ugodno prodam, Basle Janez, Efenkova 48, Velenje.

**Gradbeno barako, opažni les,
fosne, špirovce, deske poceni
proda Foto Pajk Velenje.**

Brata Borovnik prvaka

Dobre uvrstitve

V Celju je bilo republiško finalno tekmovanje za atletski pokal.

Atletci Velenja so se v moški konkurenci uvrstili na 5. mesto, ženske pa so bile šeste. Med posamezniki so dosegli nekaj zelo dobrih uvrstitev tekači: Štefan Obal 2. na 400 ovire (56,2), 5. na 400 m (50,8), Edo Hojan je v teku na 800 m bil 2. (1:55,4), na 1500 m pa 3. (3:52,2).

Milan Balek je dosegel 2-krat 3. mesto: v teku na 5000 m (14:48,4) in 10000 m (31:38,6). Hojan na 10 km Lemes bil tretji, Zvone Hizar pa 6. v teku na 800 m (1:58,0).

Dvanajst najboljših iz vsake discipline si je priborilo pravico nastopa na jugoslovanskem finalu v Beogradu. Med njimi je tudi 14 Velenjčanov.

Za konec spet zmaga

V zadnji tekmi prvenstvene sezone v VCNL so igralci Šmartnega na domačem igrišču, pred približno 400 gledalci, premagali ekipi Tišine s 3:0 (0:0). S tem so dosegli enaindvajseto zmago na prepričljivo osvojili prvo mesto ter uvrstitev v SNL. Čeprav so domačini v prvem delu imeli mnogo več od igre, te prednosti niso uspeli kronati z zadetki, predvsem zaradi izredno polzkega terena, ki je onemogočal igralce obeh ekip. Začetek drugega polčasa pa je prinesel tudi prvi zadetek. Dosegel ga je Vizovšek v 49. minuti. V tem delu igre so tudi gostje zaigrali nevarneje in nekajkrat ogrozili vratarja Podgorška, ki pa je bil meje na mestu. Do konca srečanja so Šmarčani iz številnih epih priložnosti uspeli doseči še dva zadetka. Strelca sta bila Prašnikar v 62. in Denžič v 68. minuti.

Toča golov

V zadnjem kolu mladinske nogometne lige je v Šoštanju gozvala ekipa Brežic.

V začetku je kazalo, da bodo mladi nogometaši Šoštanja vioko zmagali, saj so vodili že s 2:0. Vendar so gostje najprej iznačili na 5:5, nato pa na 6:6. Tri minute pred koncem je obe ekipi domačim zagotovil Lešnik. Za Šoštanj so dosegli gole Kumer 3 ter Lešnik in Ahmetović po dva.

Za Šoštanj so v tej sezoni igrali: Vrabčič, Pergovnik, Ravljen, A. Jamnikar, Korošec, Kuršnik, Sevcnikar, Kumer, Naveršnik, Ahmetović, Jerovšek, Jandžog, Zaluberšek, Lešnik, Lahovnik, S. Jamnikar.

Karate klub Velenje je bil organizator republiškega prvenstva v karateju. V telovadnici RSC se je zbralo 70 borcev iz 10 karate klubov.

Tekmovalci so pokazali zanimive borbe. Karateisti so svoj nastop kronali z tremi kolajnami. V lahko kategoriji je dobil zlato kolajno Bruno Borovnik, brat Dušan je postal republiški prvak v polteški kategoriji, Ivan Irgel pa v isti kategoriji osvojil tretje mesto.

Velenjčani so prvenstvo dobro organizirali.

250 nogometašev Gorenja

Ko so načrtovali v Gorenju, tovarni gospodinjke opreme v Velenju, turnir v malem nogometu, niso računali na tako veliko udeležbo. Ustanovili so ligo v malem nogometu, v kateri nastopa 21 ekip z več kot 250 nogometaši.

Vsak teden se zbere to število privržencev nogometne žoge na igriščih ob III. osnovni šoli v Velenju, veliko pa je tudi gledalcev, ki bodrijo svoje sodelavce tudi na asfaltnih površinah.

Moštva iz vseh TOZD Gorenja so razdelili v dve skupini. Liga je že na samem začetku pokazala, da bomo videli tudi dober nogomet, saj veliko delavcev Gorenja igra v znanih klubih, kot so Partizan Šmartno, Rudar Velenje, Šoštanj in drugi.

NOGOMET

Ob koncu visoka zmaga in kazen

Nogometaši Rudarja so v Mariboru premagali Kovinar z visokim rezultatom 6:1.

Velenjčani so pokazali dobro in borbeno igro in povsem nadigrali domačine, ki so dosegli vodeči gol.

Za Rudar so gole dosegli: Popov 4, Oljača in Nedeljkovič po enega.

Rudar: Matič (Blagus), Oljača D. Frangeš Softič, Hanžekovič, Smajlovič, Popov, Totalovič, Nedeljkovič, Topčič Žolger (R. Frangeš).

Moštvom VCNL je disciplinska komisija odvzela točke za prekrške zoper amaterizem. Tako je končna lestvica naslednja:

1. Šmartno (-4)	22	21	0	1	65:11	38
2. Branik	22	11	4	7	43:35	26
3. Steklar	22	10	4	8	43:34	24
4. Bakovci	22	9	4	9	31:30	22
5. Kovinar (-6)	22	11	5	6	42:30	21
6. Beltinka	22	7	7	8	35:41	21
7. Rudar (-3)	22	8	7	7	36:33	20
8. Aluminij	22	6	4	12	30:36	16
9. Dravinja	22	6	4	12	32:50	16
10. Osankarica	22	6	2	14	30:49	14
11. Tišina	22	5	4	13	28:50	14
12. Fužinar (-6)	22	6	5	11	26:45	11

IVAN STOPAR

Grad in naselje Šalek

Grad je bil tako z vseh strani dobro zavarovan in se mu je bilo mogoče približati samo z juga, tu pa so se sovražniku postavljale na pot hude ovire, saj je bilo jarek kajpak mogoče braniti. Varovalo ga je obzidje, ki je oklepalo grad in v katerem so bila utrjena vrata, predvsem pa ga je bilo mogoče uspešno obvladovati z vrha stolpa, ki ga je nekdanji obtekal lesen obrambni hodnik.

Stolp je obrnjen proti jarku s svojim ostrim jugovzhodnim vogalom. Taka postavitev je omogočala nenavadno dobro obrambo, saj so vsi sovražni izstrelki dobesedno zdrseli ob poševnih stenah, ne da bi mogli napraviti občutno škodo. Vogal je temu primerno še posebej utrjen, saj ga sestavljajo v zgornjem delu veliki, kamnoseško natančno obdelani kamnitni kvadri. Ni čuda, da živi med ljudstvom izročilo, kako so ga Turki zastopjali oblegali, ker so se vse krogle odbile od njega.

Takšna postavitev stolpa je tudi v srednjeevropskem gradivu redka. Nanjo naletimo pri gradovih Araberg, Finsterguen in Rauhenneck, na bližnjem Hrvaškem pa na gradu Velika pri Požegi. Pri slednjem gre za koncept gradu, ki v vsem spominja na prvotno zasnovo Šaleka. Seveda pa so podobno funkcijo kot naštetih trikotni stolpi opravljali na srednjeveških gradovih tudi peterokotni stolpi. Takšen, najbrž v 14. stoletju k starejši zasnovi prizidani stolp se je pri nas ohranil na gradu v Slovenskih Konjicah.

Karateisti pred tekmovanjem, v drugi koloni Velenjčani — Dušan Borovnik, Silvo Lah in Bruno Borovnik.

Več odgovornosti tudi v telesni kulturi

Na 3. seji skupščine občinske telesnokulturne skupnosti so med drugim obravnavali tudi finančni plan za leto 1975.

V letu 1975 je za telesnokulturno dejavnost v naši občini namenjenih 280.000,00 dinarjev, kot je bilo razvidno iz plana, ki ga je izvršni odbor posredoval skupščini:

— tekmovalni šport	1.495.000
— šolska športna društva	60.000
— rekreacija	120.000
— komisija za kadre	30.000
— pospeševanje športne rekreacije	20.000
— pospeševanje za SLO	25.000

— stimulacija za športne dosežke ekip in posamez.	20.000
— pomembnejše športne prireditve	30.000
— sofinanciranje skupne strokovne službe	50.000
— vzdrževanje športnih objektov	550.000
— posegi izvršnega odbora	52.100
— enoodstotna obvezna rezerva	32.800
— sofinanciranje RTKS	595.100

Ker izvršni odbor OTKS še nima izdelanega programa dejavnosti za leto 1975 niti srednjeročnega programa razvoja telesne kulture v občini, delegati niso mogli vedeti, kakšna dejavnost je zajeta v posameznih postavkah finančnega plana. Če pogledamo samo nekatere postavke, lahko hitro ugotovimo, da

ŠPORT

ATLETIKA

A. Šverc zmagala v Parizu

Na svetovnem atletskem tekmovanju srednješolcev v Parizu je mlada atletinja AK Velenje dosegla odličen uspeh. Zmagala je v teku na 800 m, s časom 2:08,2, kar je nov republiški rekord za mladinke. Obenem je to tudi edina zmaga jugoslovanskih predstavnikov na tem tekmovanju mladih atletov z vsega sveta.

je za šolska športna društva (brez vzgojnovarstvenih ustanov), ki združujejo 3.760 učencev v desetih društvih in široko aktivnostjo, le 60.000 dinarjev, kar pomeni na enega učenca 16 (šestnajst) dinarjev. Za enega člana v osnovni športni organizaciji iz postavke tekmovalni šport pa 1.495 dinarjev. Za rekreacijo (taborništvo, planinstvo, množične TRIM akcije, športno dejavnost v krajevnih skupnostih in društvih Partizan) je namenjenih na enega člana 40 dinarjev.

Tako je za neposredno dejavnost v osnovnih telesnovzgojnih in športnih organizacijah odmerjenih le 50 odstotkov vseh sredstev OTKS Velenje. Če bi bili delegati vsaj približno seznanjeni, kako je ovrednotena dejavnost društev, ne bi potrdili finančnega plana brez izde-

lanega programa, ki ga naj financira telesnokulturna skupnost.

V resoluciji razvoja telesne kulture, ki sta jo podprla ZKS in republiška konferenca SZDL, je jasno rečeno da bodo na področju telesne kulture financirali predvsem tiste programe, ki vključujejo čim širši krog mladih, in nudijo možnost športne rekreacije delovnim ljudem v TOZD ter krajevnih skupnostih. OTKS Velenje se mora zavzemati za osnovna programska stališča, ki govorijo, da mora postati telesna kultura resnična potreba in uresničljiva pravica vseh ljudi v naši občini. To pa pomeni, da bo moral izvršni odbor OTKS Velenje z večjo odgovornostjo in drugače zastaviti svoje delo, da bodo tudi na tem pomembnem družbenem področju dosegali boljše rezultate.

V središču trgovskega centra Velenja

ksc

- Prijetnost
- Udobnost
- Solidnost
- Kvaliteta

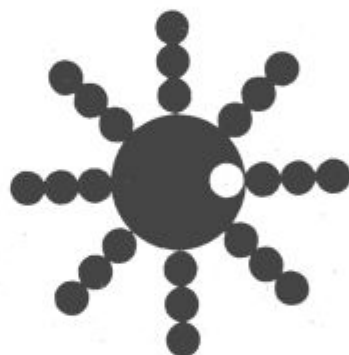
Kavarna slaščičarna »Center« nudi svoje usluge po zmernih cenah!

Po vaši želji sprejemamo naročila slaščičarskih izdelkov za dom, za razne priložnosti.

Da bo vam še bolj prijetno, vam igra za razvedrilo pianist Dragutin Grabnar, vsak dan od 16. do 21. ure.

KSC je odprta vsak dan od 8.30 do 21.30 ure. V ponedeljek je zaprto.

Želimo vam prijetno počutje v »KSC« in na svidenje.

hotel paka

ohranjenem pa zazidana. Zidava stene je v spodnjem delu zabrisana, neavtentična, v vrhnjih dveh nadstropjih pa kaže poudarjeno težnjo po plastenju, ne da bi bili kamni položeni v pravilne lege.

Vzhodna fasada po pričevalnosti ne zaostaja za južno. Karakterizira jo jašek, ki sega od pritličja do četrtega nadstropja. V spodnjih dveh etažah je že na pol sesut, tako da tu zeva gluha reza, v višjih dveh pa je še zaprt. Gre za ostanek nekdanjega kamina. Oken na tej steni ni, ohranjene pa so v treh legah luknje, v katerih so tičali stropniki. Stolp je bil potemtakem tudi na tej strani do višine treh etaž obzidan. V pritličju se stena podaljša proti severu in tu je ohranjen del ostenja vrat, ki so nekdanj povezovale severni in vzhodni stanovanjski trakt. Podoben prehod slutimo tudi v tretjem nadstropju, v četrtem pa je ohranjen del podboja iz lehnjaka, ki je ta del gradu povezoval z notranjščino stolpa. V spodnjih etažah je na mnogih mestih še ohranjen omet, medtem ko sta vrhnji dve nadstropji neometani.

Zahodna fasada je dokumentarno najzgovornejša, čeprav relativno najslabše ohranjena. V notranjščico stolpa pridemo skozi vratno in na pol sesuto okensko odprtino v pritličju. Tu je v ostenju vidno močno vezivo, malta, pomešana z rečnim peskom in opečnim drobirjem, ki kaže na visoko starost zasnove. V nadstropju je vratna odprtina brez okvirov, v drugem nadstropju so ohranjena celotna vrata s podboji in ločno preklado, v tretjem del vrat in pravokotno okno, v četrtem le še okenska polica. Ostenje vrat se kaže tudi v podaljšanem zidu na skrajni levi; tod so vrata povezovala oba prislonjena stanovanjska trakta. Tudi na tej steni razbiramo ležišča stropnikov, v pritličju pa se kažejo sledovi nekdanjih obokov in morda stopnic. Kot tehnično posebno velja omeniti, da so stropniki počivali na deskah, vzdanih v steno pod njihovimi ležišči.

DALJE PRIHODNJC

1973 — Zdaj izide vsak petek — Cena je 2 dinarja — Letna naročnina je 80 dinarjev — Za inozemstvo 150 dinarjev — Tekoči račun št. 5280-678-55263 pri SDK podr. Velenje — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Tisk Ljudska pravica, Ljubljana — Po mnenju sekretariata za informacije IS skupščine SRS (št. 421-1/72 od 8. 2. 1974) se za NAŠ CAS ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

Za upokoјence morje predrago

Še nekaj dni in začelo se bo poletje, čas, ko bodo naše ceste polne izletnikov, ki se bodo z natrpanimi avtomobili za deset ali štirinajst dni preselili na morje. Seveda vsi ljudje ne izberejo morja za svoj letni odih. Nekateri raje zahajajo v hribe, precej pa je tistih, ki morajo zaradi varčevanja za gradnjo hiše ostati kar doma. Nekateri pa si letovanja sploh ne morejo privoščiti zaradi nizkega dohodka. Za to malo an-

keto smo izbrali upokoјence. Ker smo bili radovedni, ali podobno kot prej, ko so bili zaposleni, tudi sedaj hodijo na morje ali kam drugam, smo se odpravili v dom upokoјencev v Velenju ter zapisali nekatere odgovore.

IVAN SEDMINEK, tajnik društva upokoјencev: „Republiški odbor društva upokoјencev ima v Piranu in Izoli domova, v katerih lahko vsako leto letuje tudi 26 naših članov. Letovanje

v teh domovih je zelo poceni, saj je treba plačati le 360 dinarjev. Poleg tega nam je rudarsko-elektroenergetski kombinat odstopil 12 prikolic na Malem Lošnju, v Rabcu in Premanturi. Vendar upokoјenci neradi letujejo v prikolicah, ker je prevoz drag, poleg tega pa so prikolic na voljo le v pred in posezoni. Takrat pa je za starega človeka ozračje že prehladno.

Premajhna skrb se danes posveča oddihu upokoјencem. Prej, ko je delal, je lahko vsako leto letoval, zdaj ne more. Pokojnine so nizke, cene pa kar naprej rastejo. Sam na morje ne hodim, ampak zahajam raje v hribe, ker se mi zdi takšen oddih veliko cenejši.“

JANEZ PAJK: „Z mojo pokojnino si kopanja v morski vodi ne morem privoščiti. Zadnji dve leti sem sicer bil na Jadranu, vendar na račun hčerke. Letos pa si niti pomisliti ne upam, da bi odšla z ženo kam. Prav zdaj sem prišel z zdravljenja v Rogaški Slatini. Kar 60 odstotkov stroškov (283 tisoč starih dinarjev) sem moral kriti sam s svojo pokojnino, 40 odstotkov pa je prispevalo socialno zavarovanje. Glede na to, da sva z ženo z mojo pokojnino komaj živela, sem se moral honorarno zaposliti. Menim, da smo bili tisti upokoјenci, ki se ne moremo pohvaliti z visoko pokojnino, ob upokoјitvi tako rekoč odpisani...“

JOŽE STERMOLE: „V penzijo sem odšel pred petnajstimi leti. Takrat je moja pokojnina znašala 24 jurjev. Danes bi potreboval 400 tisoč dinarjev pokojnine, da bi lahko kolikor toliko brezskrbno živel. Žal, jih nimam. Saj mi za življenje hrano ostane le 150 tisoč dinarjev,

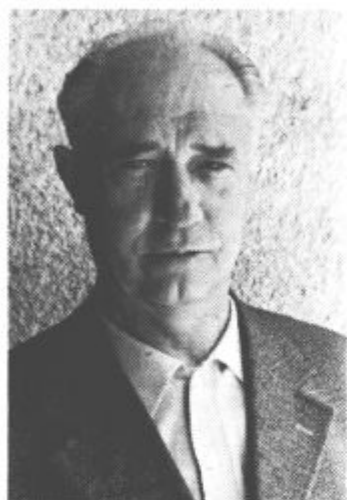
ostalo pa gre za stanovanje, elektriko, vodo, toplovod... Tudi jaz sodim med tiste upokoјence, ki smo se morali na stara leta zaposliti da smo si vsaj za nekaj mesecev izboljšali standard. Ni prav, da so takšne razlike med pokojninami. Tisti na primer, ki so delali pri meni na čelu, sedaj dobijo več kot jaz. Samo zato, ker so odšli kasneje v penzijo. Prej, ko sem se delal, sva lahko šla z ženo vsako leto na morje. Zdaj? ... ni govora... čeprav bi mojemu zdravju to zelo koristilo.“

VIKTOR MARTINC: „V družini smo štirje. Žena, jaz in dva šoloobvezna otroka. O oddihu na morju sploh ne razmišljam. Prenizka pokojnina mi tega ne dovoljuje. Ko sem še hodil na šiht, smo lahko odšli vsako leto na morje. Zdaj pa si tega ne moremo privoščiti, pa čeprav sem bil 28 let v jami, dve leti v partizanih. S tem denarjem, ki ga dobim, se komaj preživljam. Sram mje je!“

JOŽE HORVAT: „33 let sem delal na železnici. Upo-

kojen sem bil pred tremi leti. Ne morem se pritožiti, da je pokojnina premajhna. Lahko pa bi rekel, da ni velika. Če ne bi bila takšna draginja, bi še kar šlo. Čeprav ne delam več, še vedno zahajam na oddih na

morje. Najraje v Hrvaško morje, kjer sem živel dolga leta. To pa mi omogočuje regres, ga dobim kot železničarski upokoјenec. Če tega ne bi bilo, seveda tudi jaz preživljal polkar doma.“

Ivan Sedminek

Janez Pajk

● Zaradi hitre vožnje v jarek

Takole je končal vožnjo v soboto, 7. junija, voznik osebnega avtomobila Hihael Znidar iz Velenja. Na Partizanski cesti nasproti TGO Gorenje je začel prehitovati osebni avtomobil neznane registracije, vendar mu je tedaj nasproti pripeljal avtoobus. Znidar je začel zavirati, vendar ga je zaradi velike hitrosti zaneslo na desno stran ceste, kjer je zbil mopedista Janeza Rednaka iz Janškovega sela pri Velenju. Mopedist si je zlomil levo nogo in so ga pripeljali v bolnišnico v Slovenj Gradec.

● Z avtomobilom v Pako

Voznik osebnega avtomobila CE 715-23 Josip ŠIMUNKOVIČ je vozil 1. junija iz Velenja proti Pesju. Blizu gostilne Ostrovršnik ga je zaradi neprimerne hitrosti začelo zanašati. Z avtomobilom je zapeljal čez rob cestišča in se prevrnil v reko Pako na streho. Voznik se pri nesreči ni poškodoval. Na vozilu pa je za 6.000,- dinarjev škoda.

● Zadel ga je vlak

Ernest KOTNIK je 26. maja peljal po krajevni cesti v Paški vasi z železniške postaje proti Gavcem. Ko je pripeljal do prihoda čez železniško progo, ni upošteval prometnega znaka, ampak je zapeljal na železniško progo, ne da bi se pred tem preprical, če je pot prosta. V tem trenutku je iz Soštanja pripeljal tovorni vlak, ki ga je upravljala strojevodja Ivan TROBIŽ. KOTNIK je poizkušal z vzratno vožnjo zapeljati s tirnic, vendar mu to ni uspelo. Vlak ga je zadel v sredino sprednjega dela ter ga zbil na nasip železniške proge. Pri nesreči je dobil sopotnik v avtomobilu Vinko KOTNIK tesne poškodbe. Nastala škoda znaša 8.000 dinarjev. Voznik KOTNIK je vozil v vinjenem stanju.

Traktorist Marjan VERBIČ je 31. prejšnji mesec vozil gramozni pesek za posipavanje ceste na Lomu v Topolšici. Ob 14.50 je ponovno pripeljal gramoz, stopil iz traktorja, ne da bi pri tem povlekel ročno zavoro. Traktor se je začel premikati po cesti in zdrsil na levo stran pod cesto ter po 80 m preobrnjanja po bregu udaril v barako - shrambo kmetijskega orodja in sena, last Ivana Lesnika iz Topolšice št. 164. Barako je traktor podrl do temeljev. Na traktorju in prikolicah je približno za

20.000 dinarjev škode, prav toliko pa na baraki in pridelkih na njivi, ki jih je uničilo vozilo.

● Nenadoma zapeljal pred osebni avtomobil

Po glavnem trgu v Soštanju je peljal 28. 5. v smeri proti stari pošti voznik osebnega avtomobila JOŽE KATIČ. V bližini kluba upokoјencev je nenadoma zapeljal z desnega pločnika pred njegov avtomobil voznik kolesa s pomožnim motorjem JOŽE ZUPANC. Zupanc je zapeljal pred KATIČA tako nepričakovano, da slednjemu ni uspelo ne zavreti niti spremeniti smeri vožnje. Pri trčenju je Zupanc vrgel na pokrov motorja in vetrobransko šipo, nato pa je padel nazaj na cesto pred avtomobil. Zupanc je dobil pri nesreči hude telesne poškodbe, zato so ga odpeljali v bolnišnico v Slovenj Gradec. Škode je za 4.000 dinarjev.

● Izsiljeval je prednost

Dne 31. 5. je voznik osebnega avtomobila CE 352-10 Marjan GORŠEK pripeljal po Koroški cesti v Soštanju iz smeri glavnega trga ter vozil naravnost. V tem času je po Cesti heroja Gašperja pripeljal voznik osebnega avtomobila CE 744-83 JOŽE GRADIŠEK. Slednji je pri zavijanju v desno na Koroško cesto izsiljeval prednost vozniku Goršku in pri tem s prednjim levim delom svojega avtomobila zadel v prednji del Gorškovega vozila. Škode je bilo za 9.000 din. Ob nesreči sta voznika izjavila, da nista poškodovana, naslednji dan pa so iz celjske bolnišnice sporočili, da je k njim prišel JOŽE GRADIŠEK in povedal, da je pri nesreči dobil udarec v desno koleno, verjetno pa tudi lažji pretres možgan.

Viktor Martinc

Jože Horvat

Predaja „Vruncve nagrade“ za leto 1975 Mirku Grešovniku (desno)

● VRUNCVE NAGRADA 1975 ZA MIRKA GREŠOVNIKA:

Tvorna pedagoška osebnost

Po sklepu Izvršnega sveta Skupščine občine Slovenj Gradec je prejel letošnjo „Vruncve nagrado“ Mirko Grešovnik, ravnatelj osnovne šole „Rado Iršič“ v Mislinji. Nagrado mu je na slavnostni seji Občinske skupščine podelil predsednik izvršnega sveta Peter Planinšek, diplomirani inženir.

Mirko Grešovnik sodi med izjemno tvorne pedagoške osebnosti. Ob svojem dolgoletnem službovanju v občini Slovenj Gradec je bil vedno predan socialistični vzgojitelj mladini na šoli, učiteljskemu zboru sposoben pedagoški vodja, med občani pa aktiven družbenopolitični delavec. Vztrajno si je prizadeval za modernizacijo vzgojno-izobraževalnega procesa, kot tudi za razvoj humanih odnosov na relaciji med učiteljem in učencem. S svojim vplivom je dosegel, da se je osnovna šola Mislinja uveljavila tudi v obsegu regije, saj v njej že več let delujejo hospitacijski oddelki za to področje.

Še prav posebno pa so bila vidna njegova prizadevanja pri razvijanju samoupravnih odnosov med učenci, v delovni skupnosti šole in v izobraževalni skupnosti Slovenj Gradec, v kateri že vrsto let predseduje njenemu izvršnemu odboru.

Zaradi svojega uspešnega dela uživa ugled ne le na šoli in v kraju, temveč tudi v občini in regiji.

Kot aktivnemu družbenopolitičnemu delavcu je uspelo povezati šolo z življenjem kraja in če danes še lahko govorimo o ljudskem učitelju, potem to tovariš Mirko Grešovnik brez dvoma je.

alpina

velenje-trgovski center
nova moderna prodajalna
alpine žiri
bogata izbira obutve-vabljeni

